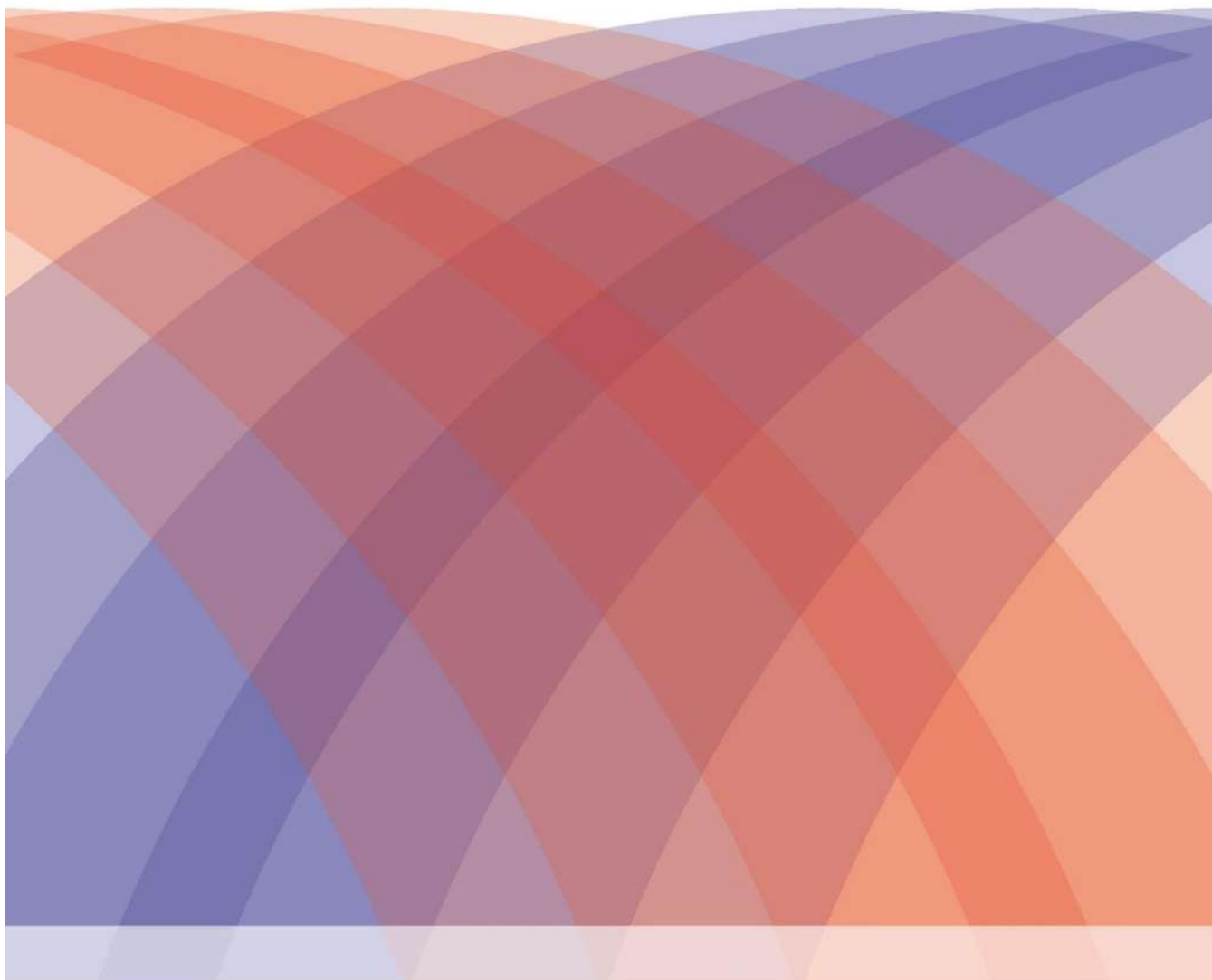

Godišnji izvještaj o poslovanju

Društva za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim
fondom a.d. Banja Luka i Evropskog dobrovoljnog penzijskog
fonda za 2022. godinu

Banja Luka, mart 2023. godine

SADRŽAJ:

Pismo Izvršnog odbora	3
Opšti podaci	4
POSLOVNO OKRUŽENJE U 2022. GODINI	4
Makroekonomsko okruženje	4
Osnovni makroekonomski pokazatelji	5
EVROPSKI DOBROVOLJNI PENZIJSKI FOND	7
Osnovni podaci	7
Podaci o visini naknada i troškova	7
Podaci o poslovnom imenu i sjedištu kastodi banke	7
Osnovna načela investicione politike Fonda	8
Minimalni garantovani prinos Fonda	8
Informacije o poslovanju	9
Ostvareni prinos Fonda i neto imovina	9
Neto imovina Fonda	9
Struktura imovine Fonda	11
Broj i struktura članova Fonda	12
Upravljanje rizicima	14
DRUŠTVO ZA UPRAVLJANJE	24
OSNIVANJE I DJELATNOST	24
ORGANI DRUŠTVA	24
Skupština akcionara	24
Upravni odbor Društva	25
Izvršni odbor Društva	25
Interni revizor	25
Organizaciona struktura	26
Etički kodeks	27
Društveno odgovorno poslovanje i ulaganje	28
POSLOVANJE DRUŠTVA	28
Prinosni, finansijski i imovinski položaj Društva	28
RIZICI	30
Ostale informacije	31
Prilog 1:	31
Skraćeni finansijski izvještaji Društva, sa mišljenjem nezavisnog revizora	31
Prilog 2:	31
Skraćeni finansijski izvještaji Fonda, sa mišljenjem nezavisnog revizora	31

PISMO IZVRŠNOG ODBORA

Nakon perioda stabilizacije, prethodnu 2022. godinu su obilježili novi globalni potresi: sukob u Ukrajini i visoka inflacija, te donekle kriza energenata i prilično narušeni lanci i koridori nabavke. U čitavom svijetu i poslovnoj zajednici, tražili su se novi načini funkcionisanja poslovanja i prilagođavanja novonastalim potresima.

U toku 2022. godine, pored nastavka sprovođenja penzijskog plana Vlade Republike Srpske, nastavljena je i primjena penzijskog plana za JŠP Šume Srpske, te je potpisano 6 ugovora o pristupanju sa poslodavcima koji su organizovali penzijski plan. Od skoro 4.000 novih članova, oko polovine su članovi 11 novoorganizovanih penzijskih planova i 9 organizacionih jedinica unutar penzijskog plana Vlade Republike Srpske i penzijskog plana za JŠP Šume Srpske, kao i 40 individualnih članova. Iako demografski faktori, u kombinaciji sa drugim činiocima, utiču da potencijalni klijenti traže načine za motivaciju i zadržavanje najvažnijeg resursa u poslovnom procesu (radnika), zbog novonastale situacije i globalne neizvjesnosti, kao i maltene kontinuirane predizborne i postizborne kampanje, poslodavci nisu previše motivisani za usluge i proizvod Evropskog dobrovoljnog penzijskog fonda.

Prethodne godine smo obilježili i pet godina rada i poslovanja Evropskog dobrovoljnog penzijskog fonda, uz primjeren program i medijsku popraćenost. Kao što to činimo od osnivanja, uložili smo značajne napore da se tržište Republike Srpske upozna sa prednostima, postojanjem i načinom funkcionisanja dobrovoljnog penzijskog osiguranja, u okolnostima koji nam ne idu u prilog. Nastojali smo i uspjeli da održimo i unaprijedimo saradnju sa svim značajnim akterima: institucijama Republike Srpske, prije svega Ministarstvom finansija Republike Srpske, Agencijom za osiguranje Republike Srpske i Poreskom upravom Republike Srpske, zatim predstavnicima lokalne samouprave i sindikatima, kao i poslovnom i akademskom zajednicom. Da je put kojim se krećemo ispravan potvrdilo je i mišljenje i nalaz regulatora, Agencije za osiguranje Republike Srpske, nakon izvršenog prvog redovnog nadzora, kao i organizovanje penzijskog plana i uključenje njihovih zaposlenih u EPF, te preko 1.300 isplata zadovoljnih članova.

Možemo konstatovati da se u toku 2022. godine Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom dodatno pozicioniralo kao partner od povjerenja, te da u potpunosti ispunjavamo našu misiju. Ipak, budućnost je prepuna izazova na koje svakodnevno odgovaramo, kako bi se u potpunosti iskoristili potencijali ovog proizvoda. Uбудućе je potrebno nastaviti na promociji Evropskog dobrovoljnog penzijskog fonda, i to prema svim zainteresovanim stranama: poslodavcima, zaposlenima i sindikatima.

Direktor

Gordana Drobnjak, CFA, MBA

Izvršni direktor

Zdravko Zečević

OPŠTI PODACI

Izveštaj o poslovanju Društva za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka i Evropskog dobrovoljnog penzijskog fonda (u daljem tekstu: Izveštaj o poslovanju) predstavlja završni izveštaj koji prikazuje rezultate poslovanja koji su ostvareni u 2022. godini. Izveštaj o poslovanju je koncipiran na takav način da, pored opštih informacija, pruži i dodatne informacije koje će upotpuniti finansijske izveštaje Društva za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Društvo) i Evropskog dobrovoljnog penzijskog fonda (u daljem tekstu: Fond). Pored rezultata poslovanja, Izveštaj o poslovanju prikazuje faktore koji su imali značajnu ulogu na ostvarene rezultate, kao i faktore koji, u budućem periodu, mogu imati značajan uticaj na poslovanje Društva i Fonda.

POSLOVNO OKRUŽENJE U 2022. GODINI

MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE

Prema European Economic Forecast, Autumn 2022¹ predviđa se da će u 2022. godini ekonomija Evropske unije imati rast od 3,3% uprkos šokovima izazvanim ratom u Ukrajini, inflacijom i nedostatkom sirovina, itd, uz očekivanja skromnog rasta od 0,3% u toku 2023. godine i 1,6% u toku 2024. godine. U poređenju sa proljećnim ekonomskim prognozama, predviđanja rasta su neznatno viša za 2022.godinu. Zemlje regiona, prema ovim prognozama, u 2022. godini imaju pozitivan ekonomski rast uprkos izazovima i značajno niže u odnosu na rast iz 2021. godine (Crna Gora 2,9%, Hrvatska 2,6%, Sjeverna Makedonija 2,3%, Srbija 2,7%).

Iako imamo visok rast inflacije zbog rasta cijena hrane, energenata i drugih roba koji predstavlja udar na globalnu ekonomiju koja se još uvijek oporavlja od posljedica pandemije iz 2020/2021. godine, stopa rasta BDP-a u EU u prvoj polovini 2022. godine je bila veća od očekivane. Ipak i pored povećanja potrošnje u toku 2022. godine, zbog potpunog odsustva pandemijskih mjera (ugostiteljstvo i turizam) može se očekivati značajno smanjenje potrošnje domaćinstava zbog sve većih troškova života. Na strani privrede prisutan je pesimizam zbog visokih troškova proizvodnje, uskih grla u lancima snabdijevanja i sve većih troškova finansiranja. Budući da je inflacija u trećem kvartalu 2022. bila viša od očekivane, očekuje se kontrakcija u zadnjem kvartalu 2022. i prvom kvartalu 2023. godine. Projekcije za 2023. godinu su redukovane naniže dok su očekivanja za inflaciju od 7% u EU i 6,1% u euro zoni za 2023. godinu redukovane naviše.

Prema analizama MMF-a² iz oktobra 2021. godine *World Economic Outlook* globalna ekonomska aktivnost doživljava usporavanje na svim segmentima koje je veće nego što se očekivalo, sa inflacijom višom nego što je viđena u nekoliko decenija. Kriza troškova života, pooštavanje finansijskih uslova u većini regiona, ruska invazija na Ukrajinu i dugotrajna pandemija COVID-19, sve to u velikoj mjeri utiče na predviđanja za naredni period. Predviđa se da će globalni rast usporiti sa 6,0 odsto u 2021. na 3,2 odsto u 2022. i 2,7 odsto u 2023. godini. Ovo je najslabiji rast od 2001. osim globalne finansijske krize i akutne faze pandemije COVID-19. Predviđa se da će globalna inflacija porasti sa 4,7 procenata u 2021. na 8,8 procenata u 2022. godini, ali da će pasti na 6,5 procenata u 2023. i na 4,1 procenat do 2024. Monetarna politika treba da ostane na kursu vraćanja stabilnosti cijena, a fiskalna politika treba da ima za cilj ublažavanje pritiska na troškove života uz zadržavanje dovoljno čvrstog stava usklađenog sa monetarnom politikom. Strukturne reforme mogu dodatno da podrže borbu protiv inflacije poboljšanjem produktivnosti i ublažavanjem ograničenja u snabdijevanju, dok je multilateralna saradnja neophodna za brzo praćenje tranzicije zelene energije i sprečavanje fragmentacije.

MMF procjenjuje privredni rast za Evrozonu u iznosu od 6%, za razvijene ekonomije 5,2%, dok se za evropska tržišta u nastajanju i zemlje u razvoju (gdje pripada BiH) očekuje rast od 6%.

Za 2023. godinu projektuje se rast svjetske privrede po stopi od 2,7%, nešto manje nego u 2022. i značajno manje na godinu oporavka 2021. U 2023. godini, za Evrozonu projektovan je skroman rast od 0,5%, pri čemu bi njemačka privreda imala pad od 0,3%, francuska privreda rast po stopi od 0,7%, dok se za Italiju očekuje pad od 0,2%. Za BiH, MMF je za ovu godinu prognozirao rast od 2,4%, dok se za 2023. godinu predviđa rast od 2,0%. MMF upozorava na infrastrukturni jaz regiona u odnosu na razvijene ekonomije Evrope. Shodno navedenom, ističu javne investicije kao nužnost. Za zemlje regiona predviđen je rast privredne aktivnosti u 2023. godini (Crnu Goru 2,5%, Hrvatsku 3,5%, Sjevernu Makedoniju 3%, Srbiju 2,7%). Rizici u vezi sa predviđanjem ostaju izuzetno veliki i prema negativnim očekivanjima monetarna politika bi mogla imati pogrešne efekte u vezi sa smanjenjem inflacije. Politike najvećih ekonomija bi mogle dalje da divergiraju izazivajući dalju apresijaciju američkog dolara i prekogranične tenzije. Još šokova u cijenama energije i hrane mogu prouzrokovati da inflacija traje duže. Globalno pooštavanje uslova finansiranja moglo bi da izazove široko rasprostranjenje izazove za stanje duga tržišta u razvoju. Zaustavljanje isporuke gasa Rusije bi moglo smanjiti proizvodnju u Evropi. Ponovni problemi sa COVID-19 ili novih globalnih

¹ https://economy-finance.ec.europa.eu/system/files/2022-11/ip187_en_3.pdf

² <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2022/10/11/world-economic-outlook-october-2022>

zdravstvenih strahova mogu izazvati dalji privredni pad. Pogoršanje sektorske krize sa tržištem nekretnina u Kini moglo bi se preliti i na sektor bankarstva i značajno uticati na rast zemlje, sa negativnim prekograničnim efektima. A geopolitička fragmentacija mogla bi da ometa trgovinu i tokove kapitala, što dodatno ometa saradnju u oblasti klimatskih politika.

OSNOVNI MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI³

Bruto domaći proizvod (BDP)

Republika Srpska, kao i globalna ekonomija, se u toku 2021. godine oporavljala od posledica COVID 19 nastalih u toku 2020. godine. Prema procjenama, realni BDP RS u trećem tromjesječju 2022. godine, u odnosu na isto tromjesječje 2021. godine, ima realnu pozitivnu stopu rasta od 4%.

Pregled makroekonomskih pokazatelja za period 2018–2021. godina, procjena za 2022. i projekcije za period 2023–2025. godina⁴

OPIS	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
BDP nominalni u milionima KM	10.701	11.251	11.132	12.500	14.016	15.320	16.377	17.245
Broj stanovnika (milioni)	1,148	1,142	1,136	1,128	1,124	1,119	1,113	1,113
BDP po stanovniku u KM	9.322	9.848	9.795	11.078	12.467	13.693	14.711	15.491
% rasta BDP-a nominalno	6%	5,1%	-1,1%	12,3%	12,1%	9,3%	6,9%	5,3%
% rasta BDP-a realno	3,9%	2,5%	-2,5%	6,9%	4,4%	3,1%	3,4%	3,2%
Inflacija (CPI)	1,2%	0,5%	-1,2%	1,7%	13,3%	6%	3,5%	2%
BDP	3,9	2,5	-2,5	6,9	4,4	3,1	3,4	3,2
Privatna potrošnja	2,5	2,8	0,2	3,9	3,5	2	2,6	2,4
Potrošnja države	1,8	1,5	3,9	2,5	3	1,5	1,8	1,1
Bruto investicije u stalna sredstva	11,1	-2,2	10,1	3,5	10,5	-1	9	3,9
<i>Pretpostavke</i>								
Prosječne neto plate u KM	857	906	956	1.004	1.140	1.208	1.262	1.312
Uvoz robe godišnji rast u %	7,4	1,5	-13,9	19,7	15,1	7	7,5	8
Izvoz robe godišnji rast u %	7,4	-2,4	-3,8	15,3	14,6	5,5	5,9	6,9
Stopa nezaposlenosti %	-	-	-	14,3%	11,6%	10,7%	9,9%	9,2%

Inflacija

Godišnja inflacija u toku 2022. godine iznosila je 13,6% što je najveći nivo od 2008. godine. Na kretanje cijena uglavnom utiču izgledi za ekonomski rast i očekivano kretanje cijena primarnih proizvoda na svjetskom tržištu. Rast inflacije uglavnom je posljedica krize u Ukrajini i sankcija uvedenih Rusiji od strane zapadnih zemalja, prouzrokujući povećanje uvezene inflacije, odnosno porasta cijena sirovina i industrijskih proizvoda na svjetskom tržištu. Na ovakvo kretanje cijena, takođe, utiče i oporavak domaće potrošnje i činjenice da se tekuće cijene upoređuju sa cijenama iz prethodne godine, koje su bile smanjene zbog tržišnih poremećaja prouzrokovanih pandemijom virusa korona. Posljedice uticaja pandemije virusa korona na globalne lance snadbijevanja promijenile su način na koji svijet pristupa trgovini, te će navedeni lanci snadbijevanja vjerovatno ostati pod stalnom prijetnjom poremećaja i u predstojećem periodu, najviše zbog neizvjesnosti sa krizom u Ukrajini. S obzirom da su cijene sirove nafte na svjetskom tržištu energenata izrazito visoke.

³ Izvori: Republički zavod za statistiku RS i procjene Ministarstva finansija RS

⁴ Izvor: Nacrt Programa ekonomskih reformi RS za period 2023–2025. godine

Nezaposlenost

Uz nastavak trenda rasta zaposlenih i smanjenja broja nezaposlenih, anketa stopa nezaposlenosti za treći kvartal 2022. godine iznosi 11,1%.

Prosječna neto plata

Prosječna plata nakon oporezivanja (neto) plata u Republici Srpskoj, za 2022. godinu, iznosila je 1.144 KM (u 2021. 1.004 KM u 2020. godini 956 KM, u 2019. godini 906 KM), što je nominalno 13,9% a realno 1,1% više u odnosu na prosječnu neto platu isplaćenu u 2021. godini.

Spoljna trgovina

U periodu januar - decembar 2022. godine obim robne razmjene Republike Srpske sa inostranstvom iznosio je 6 448 406 000 EUR, od čega se na izvoz odnosilo 2 777 867 000 EUR, a na uvoz 3 670 539 000 EUR. Spoljnotrgovinski deficit u periodu januar - decembar 2022. godine iznosio je 892 672 000 EUR, dok je pokrivenost uvoza izvozom bila 75,7%. Izvoz je u periodu januar - decembar 2022. godine povećan za 22,7% u odnosu na period januar - decembar 2021. godine, dok je uvoz povećan za 28,6%. Pored Srbije, najveći spoljnotrgovinski partneri Republike Srpske su tradicionalno zemlje EU: Hrvatska, Slovenija, Italija i Njemačka, ali i Kina kao jedan od najvećih uvoznih partnera.

Banjalučka berza⁵

U toku 2022. godine, indeks cijena obveznica na Banjalučkoj berzi (ORS) je imao rast od 1,96%. Redovan promet obveznicama je iznosio 78.458.116KM, što je činilo 69,6% redovnog prometa u 2022. godini. Javne ponude obveznica su bile značajno veće nego 2021. godine i iznosile su 333.474.700 KM, a trezorskih zapisa 192.058.366 KM, što je činilo 77,3% ukupnog prometa ostvarenog na Banjalučkoj berzi u 2022. godini. Trgovanje dužničkim instrumentima je bilo dominantno u ukupnom prometu, zbog povećanog obima javnih emisija duga.

Kretanje indeksa ORS u 2022. godini

Ukupan promet u 2021. godini u KM	Akcije	Fondovi	Obveznice	Trezorski zapisi	Ukupno	U %
Redovan promet	34.125.304	177.200	78.458.116	0	112.760.620	16,4%
Blok posao	8.162.681	0	22.000.000	0	30.162.681	4,4%
Javna ponuda	6.343.660	0	333.474.700	192.058.366	531.876.726	77,3%
Preuzimanje	13.624.464	n/a	n/a	n/a	13.624.464	2,0%
UKUPNO					688.424.491	

⁵ Izvor: www.blberza.com

EVROPSKI DOBROVOLJNI PENZIJSKI FOND**OSNOVNI PODACI**

Naziv Društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom:

Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka

Naziv dobrovoljnog penzijskog fonda: Evropski dobrovoljni penzijski fond

Broj i datum Rješenja Agencije za osiguranje Republike Srpske o davanju saglasnosti na prospekt: broj: 05-565-1/22 od 23.03.2022. godine

Broj i datum Rješenja Agencije za osiguranje Republike Srpske o davanju dozvole za organizovanje i upravljanje fondom: broj 05-564-1/17 od 29.09.2017. godine

Fond jeste fond posebne vrste, odnosno zasebna imovina, bez svojstva pravnog lica i ne podliježe obavezi plaćanja poreza na dobit pravnih lica, kao ni poreza na dodatu vrijednost. Ostvareni prihodi od investiranja u cjelosti se pripisuju članovima Fonda. Članstvo u Fondu je na bazi dobrovoljnosti, postoji potpuna sloboda u izboru fonda, kao i u njegovom napuštanju. Moguće je i članstvo u više dobrovoljnih penzijskih fondova.

PODACI O VISINI NAKNADA I TROŠKOVA

U skladu sa Pravilnikom o naknadama, naknade, odnosno visinu naknada i troškova člana Fonda, Društvo obračunava i naplaćuje prema sljedećim tarifnim stavovima:

Tarifni stav	Opis	Visina tarifnog stava
1.	Naknada prilikom uplate penzijskog doprinosa (ulazna naknada)	najviše do 1,9% od vrijednosti svake izvršene uplate
2.	Naknada za upravljanje Fondom koja pripada Društvu	2% godišnje od neto vrijednosti imovine Fonda
3.	Naknada za prenos računa člana Fonda na dobrovoljni penzijski fond koji organizuje i kojim upravlja drugo društvo za upravljanje	prema stvarnim troškovima prenosa, ali ne više od iznosa koji propiše Agencija za osiguranje Republike Srpske
4.	Prenos računa člana dobrovoljnog penzijskog fonda iz jednog u drugi fond kojim upravlja isto društvo za upravljanje	bez naknade
5.	Naknada za izlazak iz Fonda (u skladu sa Pravilnikom o bližim uslovima za ostvarivanje prava na raspolaganje i povlačenje akumuliranih sredstava u slučaju vanrednih troškova liječenja ili trajne nesposobnosti za rad, „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 66/17)	bez naknade
6.	Naknada troškova u vezi sa kupovinom, prodajom i prenosom hartija od vrijednosti i kastodi usluga	prema stvarnim troškovima
7.	Naknada troškova po zahtjevu člana Fonda u vezi dostavljanja obavještenja predviđenih Zakonom	prema stvarnim troškovima

Upravni odbor Društva može donijeti odluku o promjeni naknada za vrijeme trajanja članstva u Fondu.

Takve izmjene i dopune Društvo dostavlja Agenciji za osiguranje Republike Srpske i svim članovima Fonda, odnosno obveznicima uplate na koje se te izmjene i dopune odnose, preko svoje internet prezentacije, najmanje 60 dana prije početka njihove primjene.

PODACI O POSLOVNOM IMENU I SJEDIŠTU KASTODI BANKE

Nova banka a.d. Banja Luka

Kralja Alfonsa XIII 37a

78 000 Banja Luka

Telefon: 051/333-390

E-mail: custody@novabanka.com

Pravila poslovanja kastodi banke:

https://www.novabanka.com/upload/document/pravila_poslovanja_kastodi_banke_i_banke_depozitar.pdf

Rješenjem Komisije za hartije od vrijednosti RS broj: 01-UP-051-606/13, Nova banka a.d. Banja Luka je dobila dozvolu za obavljanje djelatnosti kastodi banke.

OSNOVNA NAČELA INVESTICIONE POLITIKE FONDA

Sredstva Fonda investiraju se u cilju ostvarivanja prihoda za članove Fonda. Pri tome se moraju uzeti u obzir sledeća načela:

1. **načelo sigurnosti imovine Fonda** - u strukturi imovine će se dominantno nalaziti dužničke hartije od vrijednosti koje emituje ili za koje garantuje BiH, Centralna banka BiH, Republika Srpska i Federacija BiH, dužničke hartije od vrijednosti sa minimalnim kreditnim rejtingom koji je preporučljiv za investiranje („Investment grade credit rating“), a koji utvrđuju agencije za procjenu boniteta Standard and Poor's, Fitch IBCA, Thompson Bank Watch ili Moody's,
2. **načelo diversifikacije portfelja** - u strukturi portfelja Fonda nalaze se hartije od vrijednosti koje se razlikuju prema vrsti i emitentima, kao i prema drugim obilježjima,
3. **načelo likvidnosti** - u strukturi portfelja Fonda nalaze se hartije od vrijednosti koje je moguće brzo i efikasno kupiti i prodati po relativno ujednačenoj i stabilnoj cijeni i
4. **načelo profitabilnosti** - u strukturi portfelja Fonda nalaze se hartije od vrijednosti koje, uz uvažavanje prethodno navedenih načela, donose potencijalno najveći prinos.

Fond karakteriše investiciona strategija i politika sa akcentom ulaganja u najsigurnije državne, ili sa njima izjednačene, dužničke hartije od vrijednosti, kao i pasivan način upravljanja portfeljom, u skladu sa definisanim principima investiranja i tržišnim okolnostima.

U cilju efikasnijeg praćenja i mjerenja rezultata Fonda, kao i formiranja jasnih očekivanja klijenata/članova Fonda o planiranoj strukturi ulaganja imovine Fonda, Društvo definiše referentni prinos (benčmark). Društvo ima za cilj da godišnje ostvari bolje rezultate, odnosno više stope prinosa u odnosu na definisan benčmark.

Investicioni cilj Fonda je realizacija kontinuiranog i stabilnog prinosa od dužničkih instrumenata u portfelju, uvećanog za dugoročne kapitalne dobitke od ulaganja u vlasničke hartije od vrijednosti. Investicioni horizont ulaganja Fonda je orjentisan na dugi rok.

Uspješnost investiranja sredstava Fonda mjeri se u odnosu na stopu inflacije u Bosni i Hercegovini, kao referentni prinos.

Investicioni cilj Fonda je da svake poslovne godine ostvari realan prinos, odnosno prinos koji je iznad godišnje stope inflacije, nakon troškova koji se naplaćuju iz imovine Fonda. Inflacija se izračunava putem indeksa potrošačkih cijena, a zvanične podatke o inflaciji objavljuje nadležni zavod za statistiku.

Strateška alokacija ulaganja imovine Fonda

Društvo definiše investicioni profil Fonda koji odgovara umjereno konzervativnoj politici investiranja koju sprovodi. Uzimajući u obzir da je cilj investiranja postizanje dugoročno stabilne stope prinosa koja odgovara manjem stepenu tolerancije ka riziku, imovina Fonda se pretežno ulaže u državne, ili sa njima izjednačene, dužničke hartije od vrijednosti.

Strateška investiciona alokacija podrazumjeva da prosječan odnos između investicionih instrumenata koji nose odgovarajući kamatni prinos i vlasničkih udjela u strukturi portfelja bude 70% prema 30%. Društvo neće ulagati imovinu Fonda u nekretnine.

U sklopu navedene alokacije, ulaganje u inostranstvo može biti maksimalno 40% od imovine Fonda, te će se, kako imovina Fonda bude rasla, zbog disperzije rizika nastojati ulagati sve veći procenat imovine van Bosne i Hercegovine, u skladu sa zakonskim ograničenjima (dužničke hartije od vrijednosti koje imaju rejting koji je preporučljiv za investiranje prema međunarodnim rejting agencijama, koje emituju jedinice lokalne samouprave, preduzeća ili banke iz država članica Evropske unije, OECD-a i CEFT-e, i kojima se trguje na najvišem berzanskom segmentu ili drugom uređenom javnom tržištu u državama članicama Evropske unije, OECD-a i CEFT-e; akcije inostranih emitenata koji imaju rejting koji je preporučljiv za investiranje prema međunarodnim rejting agencijama, kojima se trguje na najvišem berzanskom segmentu ili drugom uređenom javnom tržištu u državama članicama Evropske unije, OECD-a i CEFT-e; udjele u otvorenim investicionim fondovima registrovanim u državama članicama Evropske unije, OECD-a i CEFT-e).

MINIMALNI GARANTOVANI PRINOS FONDA

Svakom članu Fonda, u momentu kada stekne uslov za isplatu sredstava, Društvo garantuje iznos od 50% svih neto izvršenih uplata (uplata u Fond umanjenih za ulaznu proviziju). Uz taj iznos, Društvo garantuje da će isti biti uvećan za garantovani godišnji prinos koji iznosi 0,10%. Iznos garantovanih sredstava na individualnom računu člana Fonda će zavisi od dužine perioda ulaganja u Fond, visine uplata, kao i broja uplata i broja isplata iz Fonda.

Iznos garantovanih sredstava za svakog člana Fonda se utvrđuje svake godine na dan 31.12. u svrhu finansijskog izvještavanja Društva i u trenutku podnošenja zahtjeva za raspolaganje i povlačenje sredstava člana Fonda.

Na dan 31.12.2022. godine, Društvo nije imalo potrebu da vrši rezervisanja po osnovu garantovanog prinosa članovima Fonda, jer je, za sve članove Fonda, ostvareni prinos bio veći od garantovanog.

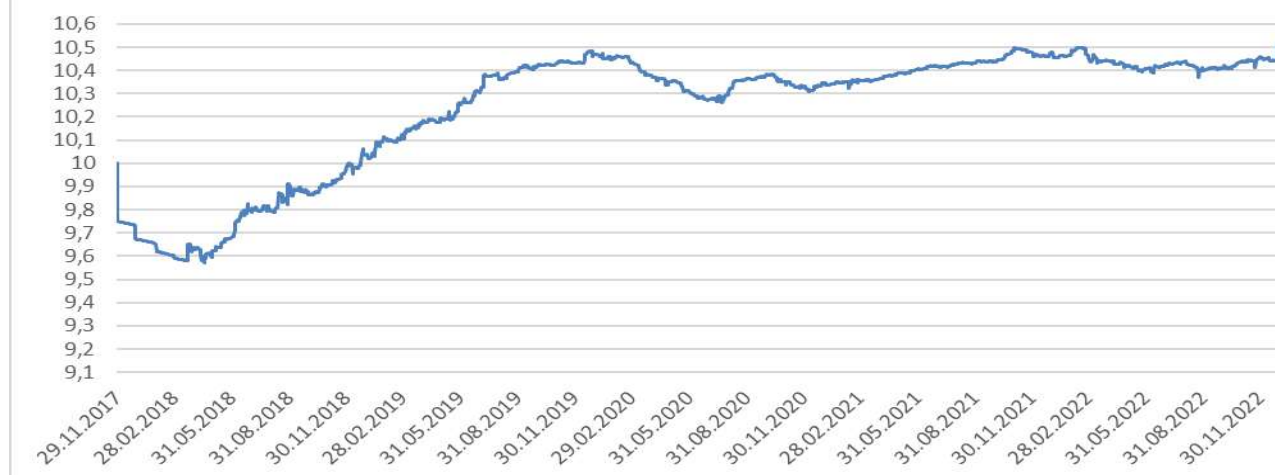
INFORMACIJE O POSLOVANJU

OSTVARENI PRINOS FONDA I NETO IMOVINA

Prinos se obračunava kao neto prinos, odnosno prinos nakon odbitka naknada i troškova i obračunava se za posljednjih 12 mjeseci do dana objavljivanja, odnosno kumulativno za period od pet godina i od početka poslovanja (30.11.2017. godine) i izražava se kao prinos na godišnjem nivou.

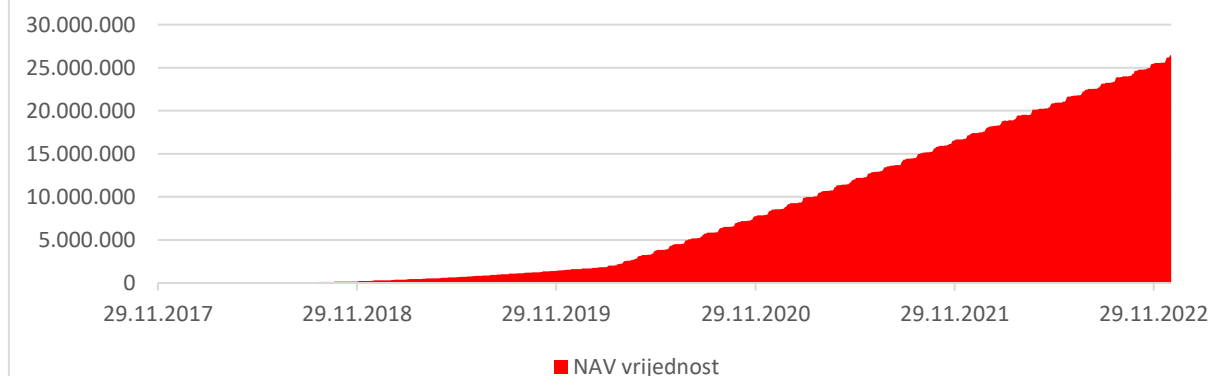
Opis	Datum od	Datum do	NAV cijena od	NAV cijena do	Prinos
Ostvareni prinos od početka poslovanja (29.11.2017) izražen godišnje	29.11.2017	31.12.2022	10,00	10,515	0,99140%
Ostvareni prinos u posljednjih 60 mjeseci izražen na godišnjem nivou	31.12.2017	31.12.2022	9,67256	10,515	1,68329%
Ostvareni prinos u posljednjih 12 mjeseci izražen na godišnjem nivou	31.12.2021	31.12.2022	10,47906	10,515	0,34297%
Ostvareni prinos u tekućoj godini izražen na godišnjem nivou	01.01.2022	31.12.2022	10,47898	10,515	0,34468%

Kretanje vrijednosti obračunske jedinice od osnivanja do dana izvještavanja

NETO IMOVINA FONDA

NAV vrijednost

Svakog mjeseca, neto imovina Fonda je kontinuirano rasla sa povećanjem uplata u Fond. U 2022. godini, bilježi se stalni rast broja članova i prosječne uplaćene premije (po penzijskim planovima). Međutim, broj isplata i broj neaktivnih članova koji nisu ispunili uslove za povlačenje sredstava je u porastu.

Uplatilac		Individualno			Plan			Skupaj		
Godina		Vrijednost uplata/ isplata	Broj uplata/ isplata	Prosječna vrijednost uplate/ isplate	Vrijednost uplata/ isplata	Broj uplata/ isplata	Prosječna vrijednost uplate/ isplate	Vrijednost uplata/ isplata	Broj uplata/ isplata	Prosječna vrijednost uplate/ isplate
☐ 2022		83.500	1.049	79,60	9.866.217	397.688	24,81	9.949.717	398.737	24,95
Jan		5.300	64	82,81	726.148	30.461	23,84	731.448	30.525	23,96
Feb		7.580	91	83,30	787.758	32.246	24,43	795.338	32.337	24,60
Mar		6.220	74	84,05	830.962	33.824	24,57	837.182	33.898	24,70
Apr		7.960	93	85,59	830.549	33.857	24,53	838.509	33.950	24,70
May		5.670	73	77,67	821.290	33.144	24,78	826.960	33.217	24,90
Jun		7.720	88	87,73	821.334	33.067	24,84	829.054	33.155	25,01
Jul		6.660	89	74,83	829.737	33.221	24,98	836.397	33.310	25,11
Aug		7.010	93	75,38	834.151	33.444	24,94	841.161	33.537	25,08
Sep		7.050	95	74,21	834.585	33.495	24,92	841.635	33.590	25,06
Oct		6.440	84	76,67	827.105	33.250	24,88	833.545	33.334	25,01
Nov		8.550	102	83,82	821.439	32.707	25,12	829.989	32.809	25,30
Dec		7.340	103	71,26	901.160	34.972	25,77	908.500	35.075	25,90
Skupaj		83.500	1.049	79,60	9.866.217	397.688	24,81	9.949.717	398.737	24,95

Isplate iz Fonda u toku 2022. godine:

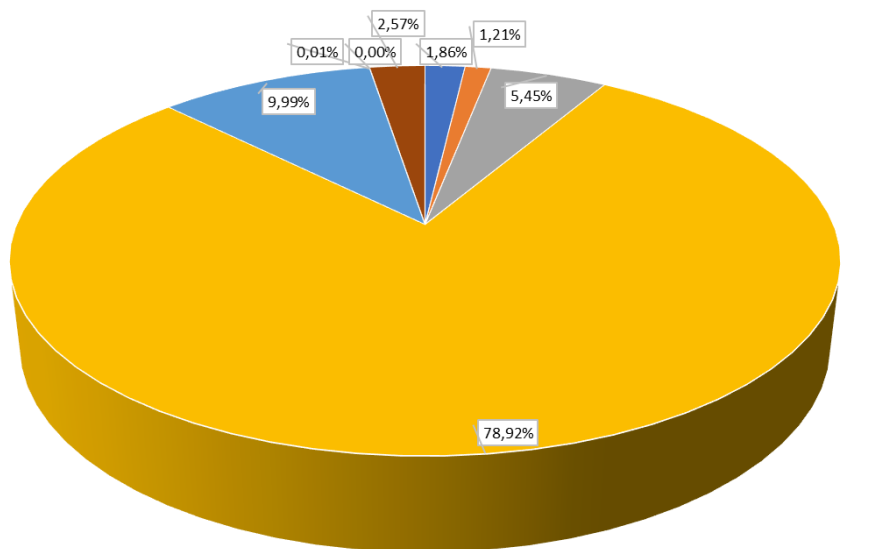
Uplatilac		Individualno			Plan			Skupaj		
Godina		Vrijednost uplata/ isplata	Broj uplata/ isplata	Prosječna vrijednost uplate/ isplate	Vrijednost uplata/ isplata	Broj uplata/ isplata	Prosječna vrijednost uplate/ isplate	Vrijednost uplata/ isplata	Broj uplata/ isplata	Prosječna vrijednost uplate/ isplate
☐ 2022		-3.833	9	-425,93	-892.263	1.332	-669,87	-896.097	1.341	-668,23
Jan					-26.505	40	-662,63	-26.505	40	-662,63
Feb		-456	1	-456,42	-38.021	79	-481,27	-38.477	80	-480,96
Mar		-1.361	4	-340,18	-160.406	313	-512,48	-161.767	317	-510,30
Apr					-85.219	140	-608,71	-85.219	140	-608,71
May		-336	1	-335,50	-66.556	95	-700,59	-66.892	96	-696,79
Jun		-452	1	-452,43	-55.246	94	-587,73	-55.699	95	-586,30
Jul					-51.439	86	-598,13	-51.439	86	-598,13
Aug					-66.356	76	-873,11	-66.356	76	-873,11
Sep					-76.875	93	-826,61	-76.875	93	-826,61
Oct		-786	1	-786,25	-125.409	127	-987,47	-126.195	128	-985,90
Nov		-442	1	-442,03	-57.749	78	-740,37	-58.191	79	-736,59
Dec					-82.483	111	-743,09	-82.483	111	-743,09
Skupaj		-3.833	9	-425,93	-892.263	1.332	-669,87	-896.097	1.341	-668,23

STRUKTURA IMOVINE FONDA

Na dan 31.12.2022. godine, Fond je imao sljedeću strukturu imovine:

Vrsta imovine	31.12.2022.		31.12.2021.	
	Iznos u KM	u %	Iznos u KM	u %
Račun kod KASTODI banke - domaća valuta	492.941	1,86%	1.101.874	6,27%
Ulaganja u obične akcije - domaći emitenti - raspoloživo za prodaju	320.182	1,21%	280.633	1,60%
Ulaganja u OIF	1.445.268	5,45%	310.019	1,76%
Obveznice - domaći emitenti - raspoloživo za prodaju	20.937.786	78,92%	14.032.065	79,86%
Depoziti kod domaćih banaka	2.650.000	9,99%	1.720.000	9,79%
Potraživanja po osnovu kamata	2.418	0,01%	1.621	0,01%
Potraživanja po osnovu dividendi	-	0,00%	11.743	0,07%
AVR-Obračunata pripadajuća kamata na obveznice	682.286	2,57%	113.258	0,64%
Ukupno	26.530.882	100,00%	17.571.213	100,00%

Struktura imovine EPF na 31.12.2022.

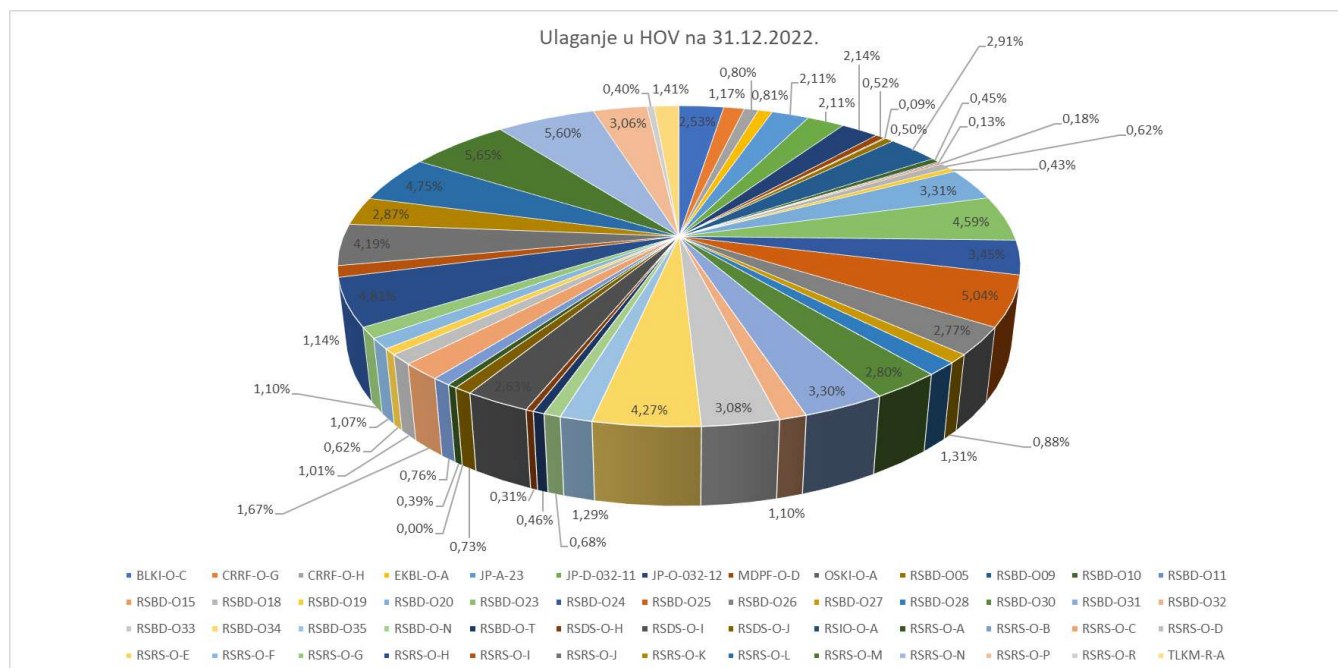
- Račun kod KASTODI banke - domaća valuta
- Ulaganja u OIF
- Depoziti kod domaćih banaka
- Potraživanja po osnovu dividendi
- Ulaganja u obične akcije - domaći emitenti - raspoloživo za prodaju
- Obveznice - domaći emitenti - raspoloživo za prodaju
- Potraživanja po osnovu kamata
- AVR-Obračunata pripadajuća kamata na obveznice i avansi,

Na dan 31.12.2022. godine, Fond je imao sljedeću strukturu depozita:

Naziv banke	Iznos depozita u KM	Rok depozita u mjesecima	Datum oročenja	Kamatna stopa u %	Učešće u imovini %
Addiko banka	150.000,00	25	29.12.2020	1,40	0,57%
BPS banka (Komercijalna banka)	250.000,00	25	19.5.2021	1,55	0,94%
MF Banka	200.000,00	24	10.8.2021	1,50	0,75%
Addiko banka	250.000,00	25	12.11.2021	1,10	0,94%
MF Banka	350.000,00	24	25.5.2022	1,00	1,32%

UniCredi Banka	350.000,00	13	8.7.2022	0,70	1,32%
MF Banka	400.000,00	13	26.9.2022	1,30	1,51%
Addiko banka	400.000,00	13	22.11.2022	1,30	1,51%
Addiko banka	300.000,00	13	28.12.2022	1,30	1,13%
UKUPNO	2.650.000,00				9,99%

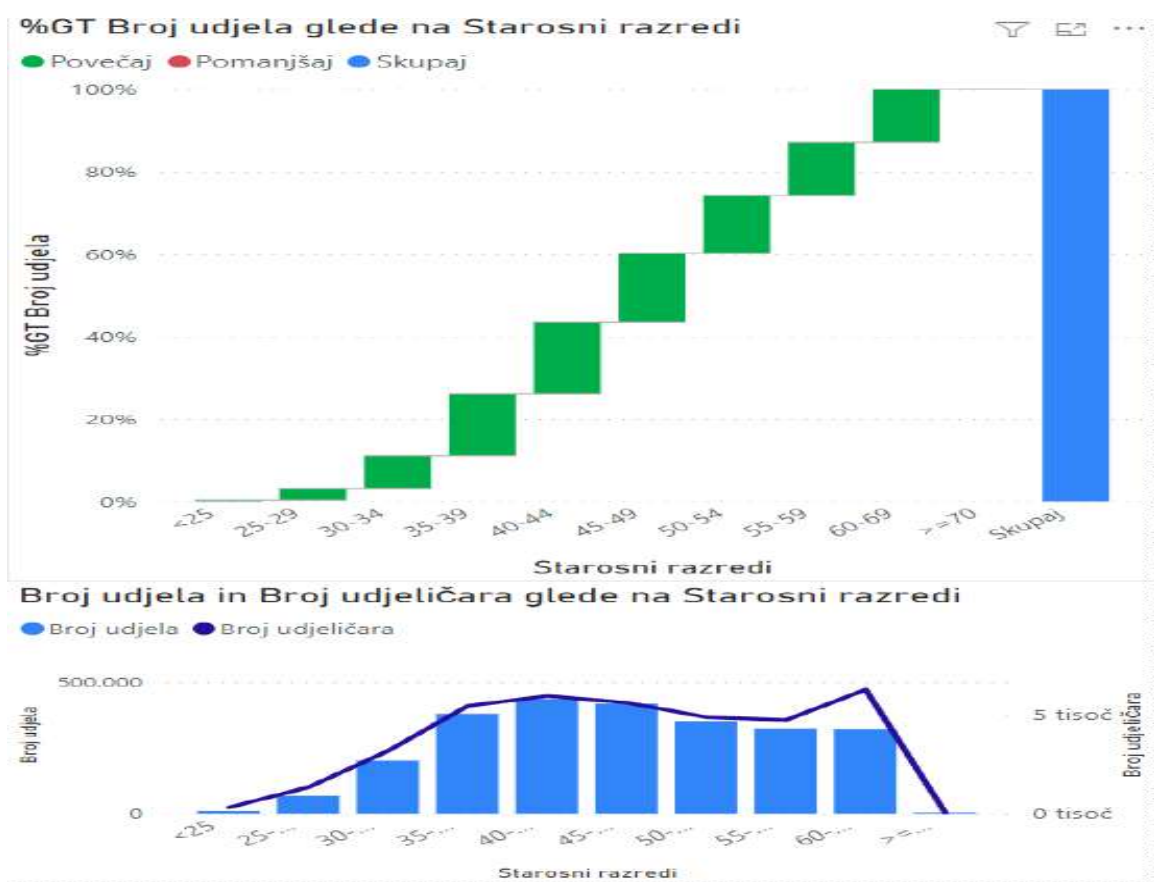
Na dan 31.12.2022. godine, Fond nije imao ulaganja u nekretnine, niti je bilo ulaganja u nekretnine u toku 2022. godine.
Na dan 31.12.2022. godine, Fond je imao sljedeću strukturu ulaganja u hartije od vrijednosti:

BROJ I STRUKTURA ČLANOVA FONDA

Na dan 31.12.2022. godine, Fond je imao 36.418 članova Fonda, za koje su vršene uplate u prethodnom periodu. U toku 2022. godine, status neaktivnog člana je ostvarilo 1.300 članova, od čega je bilo 1.341 isplata članovima Fonda ili njihovim nasljednicima koji su, u skladu sa zakonskim propisima, podnijeli zahtjev za raspolaganje akumuliranim sredstvima u Fondu. Polna struktura je relativno ravnomjerna, ali je, u odnosu na prethodnu godinu, relativno učešće žena umanjeno u odnosu na muškarce na 52,42% (u 2021. godini 53,76%, 56,5% u 2020. godini), dok je članova muškog pola bilo 47,58% (u 2021. godini 46,24%, 43,5% u 2020. godini).

Pol	Muško		Žensko		Skupaj	
	Broj udjela	Broj udjelicara	Broj udjela	Broj udjelicara	Broj udjela	Broj udjelicara
Starosni razredi						
<25	7.655	245	2.235	69	9.890	314
25-29	40.430	816	26.916	525	67.346	1.341
30-34	93.906	1.498	107.652	1.687	201.558	3.185
35-39	157.804	2.249	222.592	3.217	380.395	5.466
40-44	197.631	2.691	238.715	3.267	436.346	5.958
45-49	205.741	2.788	212.674	2.831	418.416	5.619
50-54	174.599	2.511	177.799	2.366	352.398	4.877
55-59	144.239	2.157	180.619	2.493	324.858	4.650
60-69	143.870	2.363	178.857	2.631	322.727	4.994
>=70	276	10	44	4	320	14
Skupaj	1.166.151	17.328	1.348.101	19.090	2.514.252	36.418

Prosječna starost članova Fonda je 47,8 godine (u 2021. godini 46,6 godine, u 2020. godini 46,8 godine, u 2019. godini 45,6 godine, u 2018. godini je bila 44,35 godine), što u velikoj mjeri odražava i prosječnu starost stanovništva u Republici Srpskoj. Najmlađi član Fonda ima 20 godina, a najstariji 71 godinu.

Na dan 31.12.2022. godine, prosječan iznos akumuliranih sredstava iznosi 707,89 KM po članu Fonda.

Od ukupnog broja aktivnih članova Fonda, njih 99,64% su postali članovi putem penzijskih planova, dok je 0,36% članova pristupilo Fondu putem individualnih ugovora o članstvu.

Što se tiče organizovanih penzijskih planova kod kojih su počele uplate u 2022. godini, svakako treba istaći Penzijski plan JPŠ Šume Srpske a.d. Sokolac, sa 5 organizacionih jedinica koje Društvo vodi u svom računovodstvenom programu kao posebne ugovore uplatnih planova (ŠG Maglić Foča, ŠG Majevica Lopare, ŠG Ribnik Ribnik, ŠG Vrbanja Kotor Varoš i ŠG Gorica Šipovo), te Penzijski plan Vlade Republike Srpske, sa tri organizacione jedinice (JZU Zavod za stomatologiju Republike Srpske, Zavod za sudsku medicinu i JZU Zavod za transfuzijsku medicinu Republike Srpske). Pored navedenih, sljedeći poslodavci su organizovali penzijski plan, potpisali ugovor o pristupanju i otpočeli sa uplatama u 2022. godini: Kolektor CCL d.o.o. Laktaši, JU Vode Srpske, Agencija za osiguranje Republike Srpske, AUTO - KOMERC V.S., Područna privredna komora Bijeljina, Asioso d.o.o., Audi PSC, FONDACIJA IC BANJA LUKA, Područna privredna komora Trebinje, Područna privredna komora Doboj, Područna privredna komora I. Sarajevo.

U 2022. godini, putem individualnih ugovora o članstvu Fondu je pristupilo 40 lica.

Prilikom distribucije redovnih godišnjih obavještenja članovima Fonda putem poslodavaca, zaposleni u Društvu su obišli većinu organizatora penzijskih planova, kao i većinu organizacionih jedinica unutar Penzijskog plana Vlade Republike Srpske i Penzijskog plana JPŠ Šume Srpske a.d. Sokolac.

Takođe, u toku 2022. godine održano je 104 sastanka i 48 prvih kontakata sa potencijalnim organizatorima penzijskih planova. Treba istaći da je Društvo, u saradnji sa područnim privrednim komorama i Triglav a.d. Banja Luka, pripremiло, organizovalo i sprovedo pet okruglih stolova u vezi sa informisanjem i upoznavanjem sa privrednicima, ali će se, s obzirom da broj učesnika nije bio na očekivanom nivou, ubuduće oprežno pristupati organizaciji ovih događaja i intenzivno će se tražiti drugi kanali komunikacije. Društvo permanentno radi na traženju rješenja koje će pozitivno uticati na rast broja članova i prosječne uplate (sastanci, prezentacije, neposredni kontakti po institucijama). Ovaj parametar zasluđu posebnu pažnju i praćenje, te će postati prioritet prilikom distribucije i podjele redovnih godišnjih obavještenja članovima Fonda.

UPRAVLJANJE RIZICIMA

Sistem upravljanja rizicima podrazumijeva identifikovanje, mjerenje i analizu rizika, ublažavanje rizika i kontrolu rizika, radi efikasnog upravljanja rizicima u cilju povećanja tržišne vrijednosti imovine Fonda, odnosno ostvarivanje odgovarajućeg prinosa.

Društvo sprovodi umjereno konzervativnu investicionu politiku koja prihvata nizak nivo tolerancije ka riziku. Najvažniji kriterijum prilikom donošenja odluka o ulaganju je sigurnost određene investicije, a zatim i potencijalni prinos.

Iako se rizik ne može u potpunosti izbjeći, kvalitetnim postupcima upravljanja rizikom moguće ga je svesti na najmanju moguću mjeru.

U svom poslovanju, Društvo naročito posvećuje pažnju sljedećim rizicima: tržišnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti, riziku usklađenosti sa propisima, te operativnom riziku.

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Fonda zbog promjene cijena na tržištu, a obuhvata:

- rizik kamatne stope,
- cjenovni rizik i
- devizni rizik.

Cjenovni rizik je rizik promjene cijene vlasničkih hartija od vrijednosti ili kod derivativnog finansijskog instrumenta promjene cijene odnosnog (osnovnog) instrumenta.

Cjenovni rizik je rizik promjene cijene vlasničkih hartija od vrijednosti ili kod derivativnog finansijskog instrumenta promjene cijene odnosnog (osnovnog) instrumenta.

Na dan izvještavanja, ukupna vrijednost vlasničkih instrumenata u portfelju EPF-a je iznosila 1.765.450 KM i to akcije Telekoma Srpske ad Banja Luka u iznosu od 320.182 KM, OIF WVP Premium u iznosu od 479.318,53 KM, OIF Triglav Globalni dionički fond u iznosu od 479.088,81 KM i OIF Triglav Obveznički u iznosu od 486.860,56 KM.

Promjene u količinama i fer cijenama je dat u tabeli ispod.

Naziv	Tip	Količina na početku perioda	Fer cijena na početku perioda	Fer vrijednost na početku perioda	Količina na kraju perioda	Fer cijena na kraju perioda	Fer vrijednost na kraju perioda	Razlika u količini hov	Razlika u fer vrijednosti
TELEKOM SRPSKE AD BANJA LUKA	Obične akcije	197.643,00	1,4199	280.633,30	197.643,00	1,62	320.181,66	0,00	39.548,36
OIF WVP Premium	Udjeli u OIF	24.639,90	12,582	310.019,29	40.156,04	11,9364	479.318,53	15.516,14	169.299,24
OIF Triglav Globalni dionički fond	Udjeli u OIF	0,00	0	0,00	5.291,84	90,5335	479.088,81	5.291,84	479.088,81
OIF Triglav Obveznički	Udjeli u OIF	0,00	0	0,00	5.375,42	90,5717	486.860,56	5.375,42	486.860,56
Total				590.652,59			1.765.449,56	26.183,39	1.174.796,97

U strukturi imovine EPF-a na dan izvještavanja, vrijednost akcija je iznosila 1,2% imovine, dok je vrijednost udjela iznosila 5,45% imovine.

Na dan izvještavanja, u portfelju akcija EPF-a su bile samo akcije Telekoma Srpske ad Banja Luka. Akcije ovog emitenta u izvještajnom periodu su rasle sa 1,4199 KM po akciji na 1,62 KM po akciji, što je rezultovalo rastom vrijednosti imovine EPF-a za 39.548,36 KM. U izvještajnom periodu, EPF nije kupovao akcije ovog emitenta.

Promjenom cijene akcija za 1%, promjenice se vrijednost portfelja EPF-a za 3.202 KM, dok promjenom vrijednosti otvorenih fondova za 1%, promjenice se vrijednost portfelja EPF-a za 14.453 KM.

Izračunati VAR Telekoma u posljednjih godinu dana uz vjerovatnoću od 95% iznosi 1,92%, što iznosi 6.147 KM.

Rizik kamatne stope predstavlja vjerovatnoću negativnog uticaja promjene nivoa kamatnih stopa na cijenu obveznice.

Na dan izvještavanja, ukupna vrijednost obveznica u portfelju EPF-a je iznosila 20,9 mil KM, što čini 79% imovine, pa možemo zaključiti da je imovina u velikoj mjeri izložena riziku promjene nivoa kamatnih stopa. Što je dospjeće obveznice duže, ovaj rizik je veći (i obratno) jer i najmanje promjene kamatnih stopa izazivaju značajne promjene cijene obveznica.

Prinosi na obveznice na sekundarnom tržištu u RS u 2022. godini su padali, što pokazuje i rast vrijednosti indeksa ORS.

Pad kamatnih stopa u 2022. godini je pozitivno uticao na vrijednost portfelja EPF-a, s obzirom da se pad kamatnih stopa reflektuje povećanjem cijena obveznica.

Datum emisije	Trezorski zapisi	Obveznice	Datum dospjeća	Iznos emisije	Kamata
09.03.2022	RS22-T01		6 mjeseci	19.940.000	0,60%
23.03.2022		RSBD-O26	5 godina	29.049.000	3,40%
19.04.2022		RSBD-O27	5 godina	34.895.000	3,47%
04.05.2022	RS22-T03		12 mjeseci	24.239.250	
18.05.2022		RSBD-O28	7 godina	36.170.680	3,60%
16.06.2022	RS22-T04		6 mjeseci	14.371.329,60	0,40%
20.07.2022		RSBD-O30	5 godina	39.120.000,00	4,50%
24.08.2022		RSBD-O31	5 godina	30.000.000,00	5,00%
14.09.2022		RSBD-O32	7 godina	50.000.000,00	5,00%
20.09.2022		RS22-T05	3 mjeseca	47.857.200,00	1,21%
12.10.2022		RSBD-O33	5 godina	30.000.000,00	5,00%
22.11.2022	RS22-T06		6 mjeseci	51.422.170,80	1,4899%
14.12.2022		RSBD-O34	10 godina	18.314.477,40	6,00%
20.12.2022	RS22-T07		6 mjeseci	34.228.416,00	1,6000%
21.12.2022		RSBD-O35	5 godina	29.358.000,00	5,50%

Kretanje prinosa na državne hrov RS u primarnim emisijama u izvještajnom periodu

Oznaka	Broj obveznica	Opis	Posljednji datum trgovanja	Prosječna cijena	Datum isteka	Prinos do dospjeća (zaključna cijena)	Godina do dospjeća
RSBD-O31	30.000	REPUBLIKA SRPSKA 5% 26/08/27	24.08.2022	1	26.08.2027	4,99%	4,58
RSBD-O32	50.000	REPUBLIKA SRPSKA 5% 16/09/29	14.09.2022	1	16.09.2029	4,99%	6,64
RSBD-O33	30.000	REPUBLIKA SRPSKA 5% 14/10/27	12.10.2022	1	14.10.2027	4,99%	4,71
RSBD-O34	18.313	REPUBLIKA SRPSKA 6% 16/12/32	29.12.2022	1,2	16.12.2032	3,56%	9,89
RSBD-O35	30.000	REPUBLIKA SRPSKA 5% 23/12/27	21.12.2022	0,9786	23.12.2027	5,50%	4,91
RSDS-O-H	45.304.600	REPUBLIKA SRPSKA-stara devizna štednja 8	02.08.2022	1	03.10.2023	2,51%	0,68
RSDS-O-I	10.290.916	REPUBLIKA SRPSKA-stara devizna štednja 9	29.12.2022	1,012	30.07.2026	1,89%	3,51
RSDS-O-J	5.666.849	REPUBLIKA SRPSKA-stara devizna štednja 10	05.01.2023	0,95	29.07.2027	4,73%	4,5
RSRS-O-A	40.764.772	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 1	21.12.2022	0,996	30.06.2023	2,47%	0,42
RSRS-O-C	80.545.470	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 3	18.11.2022	0,993	30.10.2023	2,45%	0,76
RSRS-O-D	35.996.199	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 4	16.01.2023	0,992	15.06.2024	2,43%	1,38
RSRS-O-E	29.103.835	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 5	25.01.2023	0,987	09.06.2025	2,49%	2,37
RSRS-O-F	55.449.667	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 6	30.11.2022	0,985	31.05.2025	2,66%	2,34
RSRS-O-G	21.818.286	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 7	20.10.2022	0,984	24.12.2025	2,37%	2,91
RSRS-O-H	27.301.604	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 8	30.12.2022	0,985	25.09.2026	2,22%	3,66
RSRS-O-I	32.185.097	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 9	13.09.2022	0,99	26.09.2027	1,89%	4,66
RSRS-O-J	23.795.791	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 10	16.09.2022	0,98	18.12.2028	2,12%	5,89
RSRS-O-K	21.117.388	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 11	23.01.2023	0,98	22.11.2029	2,05%	6,82
RSRS-O-L	26.092.803	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 12	25.01.2023	0,973	05.03.2031	2,21%	8,11
RSRS-O-M	15.125.492	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 13	26.01.2023	0,972	15.11.2032	2,07%	9,81
RSRS-O-N	5.825.691	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 14	16.01.2023	0,97	20.10.2033	2,02%	10,74
RSRS-O-P	8.150.169	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 15	16.01.2023	0,95	05.11.2034	2,26%	11,78
RSRS-O-R	3.299.834	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 16	24.01.2023	0,8696	01.09.2035	3,40%	12,6

Prinosi na obveznice RS na sekundarnom trgovanju

Rizik kamatne stope u portfelju Fonda mjerimo duracijom koja je data u tabeli ispod:

Simbol	Emitent	Količina	Fer vrijednost	Zadnji datum trgovanja	Cijena u % na zadnji dan trgovanja	Datum dospjeća	God. do dospjeća	Cijena na dan izvještaja	Efekt. Prinos	Duracija	Modif. Duracija	Promjena vr. obveznica za promjenu kam. stope od 1 pr. poen
BLKI-O-C	GRAD BANJA LUKA - obveznice 3. emisija	6.170	573.854	30.11.2020	105,50%	18.07.2030	7,00	100,00%	4,06%	3,61	3,47	19.904,82
CRRF-O-G	MKD CREDIS - obveznice 7. emisija	400	266.667			31.10.2024	1,00	100,00%	6,08%	1,05	0,99	2.636,78
CRRF-O-H	MKD CREDIS - obveznice 8. emisija	180	181.278			30.07.2025	2,00	100,00%	6,09%	1,25	1,18	2.138,78
EKBL-O-A	ELEKTROKRAJINA AD BANJA LUKA - obveznice	200	182.976			07.08.2031	8,00	100,00%	3,53%	4,12	3,98	7.290,36
MDPF-O-D	MKD PRO FIN- 4. emisija	1.200	117.017	05.12.2022	100,00%	05.11.2025	2,00	100,00%	7,76%	1,38	1,28	1.497,93
OSKI-O-A	OPŠTINA SRBAC - četvrta emisija	200	20.000			06.06.2033	10,00	100,00%	4,06%	5,87	5,64	1.128,62
RSBD-O05	REPUBLIKA SRPSKA 3,75% 06/09/24	109	113.578	28.02.2022	104,20%	04.09.2024	1,00	100,00%	3,73%	1,65	1,59	1.802,14
RSBD-O09	REPUBLIKA SRPSKA 3,50% 06/02/24	650	660.335	29.07.2022	101,59%	02.02.2024	1,00	101,59%	2,02%	1,07	1,04	6.895,20
RSBD-O10	REPUBLIKA SRPSKA 3,50% 06/03/24	100	102.530	15.03.2022	102,53%	04.03.2024	1,00	100,00%	3,48%	1,14	1,11	1.133,63
RSBD-O11	REPUBLIKA SRPSKA 4% 05/04/29	25	29.195	06.09.2019	116,78%	03.04.2029	6,00	100,00%	3,99%	5,50	5,29	1.545,36
RSBD-O15	REPUBLIKA SRPSKA 2,30% 09/10/29	40	40.872	19.10.2021	102,18%	05.10.2029	6,00	100,00%	2,30%	6,32	6,18	2.525,16
RSBD-O18	REPUBLIKA SRPSKA 2% 08/04/25	140	139.986	16.11.2021	99,99%	04.04.2025	2,00	100,00%	2,00%	2,21	2,17	3.033,16
RSBD-O19	REPUBLIKA SRPSKA 2% 16/04/25	100	97.140	05.04.2022	97,14%	14.04.2025	2,00	100,00%	2,00%	2,23	2,19	2.125,66
RSBD-O20	REPUBLIKA SRPSKA 3,20% 10/06/25	750	752.100	05.04.2022	100,28%	06.06.2025	2,00	100,00%	3,19%	2,35	2,28	17.120,20
RSBD-O23	REPUBLIKA SRPSKA 3,5% 04/12/30	1.000	1.041.500	11.03.2022	104,15%	02.12.2030	7,00	100,00%	3,50%	7,04	6,80	70.872,61
RSBD-O24	REPUBLIKA SRPSKA 3% 24/02/31	750	782.700	23.02.2021	104,36%	20.02.2031	8,00	100,00%	3,00%	7,17	6,96	54.505,96
RSBD-O25	REPUBLIKA SRPSKA 2,7% 24/03/28	1.100	1.145.100	11.01.2022	104,10%	22.03.2028	5,00	100,00%	2,70%	4,85	4,72	54.067,67
RSBD-O26	REPUBLIKA SRPSKA 2,7% 25/03/27	650	629.395	24.03.2022	96,83%	23.03.2027	4,00	100,00%	2,70%	3,97	3,87	24.355,29
RSBD-O27	REPUBLIKA SRPSKA 3,4% 21/04/27	200	199.400	19.04.2022	99,70%	19.04.2027	4,00	100,00%	3,40%	3,99	3,85	7.686,81
RSBD-O28	REPUBLIKA SRPSKA 3,5% 20/05/29	300	298.110	19.05.2022	99,37%	17.05.2029	6,00	100,00%	3,50%	5,71	5,52	16.459,86
RSBD-O30	REPUBLIKA SRPSKA 4% 22/07/27	650	635.700	20.07.2022	97,80%	20.07.2027	4,00	97,80%	4,54%	4,18	4,00	25.423,39
RSBD-O31	REPUBLIKA SRPSKA 5% 26/08/27	750	750.000	24.08.2022	100,00%	24.08.2027	4,00	100,00%	4,99%	4,20	4,00	29.987,51
RSBD-O32	REPUBLIKA SRPSKA 5% 16/09/29	250	250.000	14.09.2022	100,00%	13.09.2029	6,00	100,00%	4,99%	5,79	5,51	13.780,41
RSBD-O33	REPUBLIKA SRPSKA 5% 14/10/27	700	700.000	12.10.2022	100,00%	12.10.2027	4,00	100,00%	4,99%	4,33	4,13	28.882,56
RSBD-O34	REPUBLIKA SRPSKA 6% 16/12/32	808	969.600	29.12.2022	120,00%	14.12.2032	9,00	120,00%	3,58%	7,98	7,70	74.701,81
RSBD-O35	REPUBLIKA SRPSKA 5% 23/12/27	300	293.580	21.12.2022	97,86%	21.12.2027	4,00	97,86%	5,50%	4,52	4,28	12.572,76
RSBD-O-N	REPUBLIKA SRPSKA 4,5% 03/03/23	150	154.995	19.10.2021	103,33%	01.03.2023	0,00	100,00%	4,42%	0,17	0,16	248,08
RSBD-O-T	REPUBLIKA SRPSKA 4,5% 07/09/23	100	105.250	05.08.2021	105,25%	05.09.2023	0,00	100,00%	4,47%	0,68	0,65	687,30
RSDS-O-H	REPUBLIKA SRPSKA-stara devizna štednja 8	356.767	71.353	02.08.2022	100,00%	29.09.2023	0,00	100,00%	2,51%	0,50	0,49	347,78
RSDS-O-I	REPUBLIKA SRPSKA-stara devizna štednja 9	736.645	596.388	29.12.2022	101,20%	28.07.2026	3,00	101,20%	1,83%	1,77	1,74	10.390,54
RSDS-O-J	REPUBLIKA SRPSKA-stara devizna štednja 10	171.308	165.792	30.12.2022	96,78%	27.07.2027	4,00	96,78%	4,03%	2,20	2,11	3.501,52
RSIO-O-A	REPUBLIKA SRPSKA -opšte obaveze	1.500	149	08.01.2021	99,00%	20.12.2023	0,00	100,00%	1,50%	0,97	0,96	1,42
RSRS-O-A	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 1	895.489	89.191	21.12.2022	99,60%	28.06.2023	0,00	99,60%	2,32%	0,49	0,48	429,89
RSRS-O-B	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 2	1.738.068	172.069	19.05.2022	99,00%	13.12.2023	0,00	100,00%	1,50%	0,95	0,94	1.616,31
RSRS-O-C	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 3	3.816.169	378.946	18.11.2022	99,30%	26.10.2023	0,00	99,30%	2,36%	0,83	0,81	3.063,06
RSRS-O-D	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 4	1.154.241	229.001	20.10.2022	99,20%	13.06.2024	1,00	99,20%	2,35%	0,94	0,92	2.111,83
RSRS-O-E	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 5	473.993	140.065	09.08.2022	98,50%	05.06.2025	2,00	98,50%	2,58%	1,41	1,38	1.926,27
RSRS-O-F	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 6	819.604	242.193	30.11.2022	98,50%	29.05.2025	2,00	98,50%	2,60%	1,39	1,35	3.271,70
RSRS-O-G	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 7	844.037	249.160	20.10.2022	98,40%	22.12.2025	2,00	98,40%	2,34%	1,95	1,91	4.759,16
RSRS-O-H	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 8	2.769.694	1.091.257	30.12.2022	98,50%	23.09.2026	3,00	98,50%	2,20%	2,19	2,14	23.366,48
RSRS-O-I	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 9	522.552	258.668	13.09.2022	99,00%	23.09.2027	4,00	99,00%	1,88%	2,67	2,62	6.780,32
RSRS-O-J	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 10	1.618.112	951.450	16.09.2022	98,00%	14.12.2028	5,00	98,00%	2,11%	3,36	3,29	31.326,42
RSRS-O-K	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 11	953.864	651.012	27.12.2022	97,50%	20.11.2029	6,00	97,50%	2,18%	3,75	3,67	23.895,20
RSRS-O-L	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 12	1.232.329	1.079.147	26.12.2022	97,30%	03.03.2031	8,00	97,30%	2,19%	3,94	3,85	41.593,34
RSRS-O-M	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 13	1.319.915	1.282.977	28.12.2022	97,20%	11.11.2032	9,00	97,20%	2,06%	5,09	4,99	64.020,30

RSRS-O-N	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 14	1.310.650	1.271.331	28.12.2022	97,00%	18.10.2033	10,00	97,00%	2,02%	5,95	5,83	74.111,07
RSRS-O-P	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 15	726.702	694.000	28.12.2022	95,50%	02.11.2034	11,00	95,50%	2,18%	6,88	6,74	46.756,09
RSRS-O-R	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 16	102.000	90.780	30.12.2022	89,00%	30.08.2035	12,00	89,00%	3,06%	7,51	7,29	6.619,32
			20.937.785							4,11	3,99	834.897,89

Duracija obveznica na dan izvještavanja iznosi 4,11, dok ponderisana modifikovana duracija iznosi 3,99. Ovo znači da ukoliko bi se kamatna stopa promijenila za 1% na sve obveznice (jedan procentni poen), vrijednost obveznica u portfelju EPF-a bi se promijenila za 3,99%, odnosno za 834.897,89 KM. U odnosu na prethodni izvještaj o rizicima na dan 31.12.2021. godine, kada je duracija iznosila 4,52 možemo konstatovati da je u izvještajnom periodu došlo do smanjenja duracije na 4,11 čime je smanjen rizik promjene kamatnih stopa.

Devizni rizik predstavlja vjerovatnoću (neizvjesnost) negativnog uticaja promjene deviznog kursa na vrijednost portfelja Fonda.

Fond nije izložen valutnom riziku na dan izvještavanja.

Kreditni rizik predstavlja vjerovatnoću nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Fonda usljed neizvršavanja obaveza dužnika prema Fondu, kao i usljed gubitka vrijednosti instrumenta u koji je uložena imovina Fonda uzrokovanog smanjenjem kreditnog rejtinga.

Izloženost kreditnim rizicima EPF ima prema emitentima dužničkih hartija od vrijednosti (entitet Republika Srpska i opštine) i prema drugim finansijskim instrumentima (gotovina i depoziti kod poslovnih banaka).

Vrsta imovine	Iznos u KM	% aktive
Račun kod KASTODI banke - domaća valuta	492.941	1,86%
Obveznice - domaći emitenti - raspoloživo za prodaju	20.937.785	78,92%
Depoziti	2.650.000	9,99%
<i>Addiko banka</i>	1.100.000	4,15%
<i>Komercijalna banka</i>	250.000	0,94%
<i>MF Banka</i>	950.000	3,58%
<i>UniCredit Bank</i>	350.000	1,32%
Potraživanja	468.348	1,77%
AVR-Obračunata pripadajuća kamata na obveznice	216.356	0,82%
	24.765.431	93,35%

Ukupna izloženost kreditnim rizicima iznosi 94% imovine fonda. Od toga izloženost prema obveznicama iznosi 79% imovine. Izloženost prema bankama RS iznosi 12%.

Generalno posmatrano, u skladu sa kriterijumima zaduženosti prema Međunarodnom monetarnom fondu i Svjetskoj banci, Republika Srpska spada u srednje zadužene zemlje.

Za utvrđivanje visine zaduženosti pojedine zemlje koriste se sljedeći kriterijumi:

- Ugovor o Evropskoj uniji koji je potpisan u Mاستrihtu 07.02.1992. godine, kojim je određena gornja granica javnog duga u odnosu na BDP u visini od 60% (javni dug RS iznosi 37,3% BDP-a),
- Stav Međunarodnog monetarnog fonda i Svjetske banke, ako je ukupan dug preko 80% BDP-a zemlja je visoko zadužena, ako je zaduženje od 48% - 80% BDP-a zemlja je srednje zadužena, a za zaduženje manje od 48% BDP-a zemlja je nisko zadužena, (prema ovom kriterijumu RS je srednje zadužena sa dugom koji iznosi 48,2% BDP-a)
- Odnos spoljnog duga i izvoza prema kojem je definisano da ako je odnos spoljnog duga i izvoza preko 220%, zemlja spada u kategoriju visoko zaduženih, od 132% do 220% spada u kategoriju srednje zaduženih, a ispod 132% spada u kategoriju nisko zaduženih ekonomija (sa 93,1% Republika Srpska spada u nisko zadužene zemlje).

Kao rezultat svojih analiza u 4.2.2022. agencija Standard & Poor's potvrdila je Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting „B sa stabilnim izgledima“. Dana 22.07.2022. godine agencija Moody's Investors Service potvrdila je Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting „B3 sa stabilnim izgledima“.

Agencija za ocjenu kreditnog rejtinga Moody's Investors Service u januaru 2015. godine je prvi put Republici Srpskoj dodijelila kreditni rejting „B3 sa stabilnim izgledima“. Ovaj rejting je potvrđen i 13.6.2018. godine.

Istorijski pregled rejtinga ino agencija po godinama je data u tabeli ispod.

Istorija rejtinga BiH - Agencija Standard & Poor's				Istorija rejtinga BiH - Agencija Moody's Investors Service		
Godina	Rejting	Datum	Aktivnost	Rejting	Datum	Aktivnost
2022	B / stabilni izgledi	04.02.2022	potvrđen rejting	B3 / stabilni izgledi	22.07.2022	potvrđen rejting
2021	B / stabilni izgledi	27.08.2021	potvrđen rejting			
2020	B / stabilni izgledi	28.08.2020	potvrđen rejting	B3 / stabilni izgledi	21.08.2020	potvrđen rejting
2020	B / stabilni izgledi	30.04.2020	potvrđen rejting / izmijenjen izgled			
2020	B / pozitivni izgledi	28.02.2020	potvrđen rejting			
2019	B / pozitivni izgledi	08.03.2019	potvrđen rejting / izmijenjen izgled			
2018	B / stabilni izgledi	7.9.2018.	potvrđen rejting	B3 / stabilni izgledi	16.02.2018.	potvrđen rejting
2017	B / stabilni izgledi	8.9.2017.	potvrđen rejting			
2016	B / stabilni izgledi	9.9.2016.	potvrđen rejting	B3 / stabilni izgledi	26.02.2016.	potvrđen rejting
2015	B / stabilni izgledi	11.9.2015.	potvrđen rejting			
2014	B / stabilni izgledi	19.9.2014.	potvrđen rejting			
2013	B / stabilni izgledi	27. 9. 2013.	potvrđen rejting			
2012	B / stabilni izgledi	28. 3. 2012.	potvrđen rejting / izmijenjen izgled	B3 / stabilni izgledi	10.07.2012.	snižen rejting
2011	B / na posmatranju - negativno	30.11.2011	snižen rejting	B2 / negativni izgledi	16. 5. 2011.	izmijenjen izgled

Rizik likvidnosti i rizik usklađenosti aktive i pasive

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Fonda zbog nesposobnosti Fonda da ispunjava svoje dospjele obaveze radi otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva ili povlačenja postojećih izvora finansiranja. Ovaj rizik je usko vezan sa rizikom usklađenosti aktive i pasive. Rizik usklađenosti aktive i obaveza je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Fonda zbog neusklađenosti dospjeća aktive sa dospjećem obavezom.

Ukupne obaveze fonda na dan izvještavanja su iznosile 93.537 KM, dok je ukupna likvidna imovina fonda 26.530.882 KM, iz čega zaključujemo da je fond jako likvidan.

Ukoliko pretpostavimo da će postojeći udjeličari nastaviti sa uplatama u fond kao što su to činili do dana izvještavanja, te da će krenuti povlačiti sredstva kad napune 60 godina, tada je projektovani gotovinski tok fonda dat u pregledu ispod.

Godine	Ukupno bruto uplate	Ukupno isplate	Zbirno	Kumulativna imovina	Upravljačka provizija	Broj udjeličara
1	8.480.892	-3.396.796	5.084.097	31.521.441	579.588	29.999
2	8.238.291	-919.288	7.319.003	38.840.445	652.778	29.154
3	8.011.195	-1.102.516	6.908.679	45.749.123	721.865	28.370
4	7.757.426	-1.462.449	6.294.978	52.044.101	784.814	27.447
5	7.500.472	-1.739.503	5.760.969	57.805.070	842.424	26.552
6	7.260.792	-1.876.028	5.384.764	63.189.834	896.272	25.724
7	7.027.387	-2.050.935	4.976.452	68.166.286	946.036	24.910
8	6.788.172	-2.339.809	4.448.363	72.614.649	990.520	24.089
9	6.545.207	-2.614.960	3.930.246	76.544.895	1.029.822	23.208
10	6.245.168	-3.525.253	2.719.914	79.264.809	1.057.022	22.155
11	5.928.383	-4.061.775	1.866.608	81.131.418	1.075.688	21.077
12	5.626.939	-4.149.547	1.477.392	82.608.810	1.090.462	20.056

Godine	Ukupno bruto uplate	Ukupno isplate	Zbirno	Kumulativna imovina	Upravljačka provizija	Broj udjelničara
13	5.335.648	-4.297.541	1.038.107	83.646.917	1.100.843	19.051
14	5.001.785	-5.269.484	-267.699	83.379.218	1.098.166	17.917
15	4.658.179	-5.752.406	-1.094.227	82.284.991	1.087.223	16.743
16	4.333.140	-5.768.308	-1.435.168	80.849.823	1.072.872	15.638
17	4.016.279	-5.953.072	-1.936.793	78.913.030	1.053.504	14.542
18	3.695.019	-6.360.514	-2.665.495	76.247.535	1.026.849	13.447
19	3.344.649	-7.275.467	-3.930.818	72.316.717	987.541	12.231
20	3.022.463	-7.016.323	-3.993.861	68.322.856	947.602	11.101
21	2.674.936	-7.892.741	-5.217.805	63.105.051	895.424	9.877
22	2.317.290	-8.494.383	-6.177.093	56.927.958	833.653	8.657
23	2.003.065	-7.776.318	-5.773.253	51.154.705	775.920	7.538
24	1.715.165	-7.430.807	-5.715.642	45.439.063	718.764	6.472
25	1.464.005	-6.704.209	-5.240.204	40.198.859	666.362	5.542
26	1.216.034	-6.866.447	-5.650.412	34.548.447	609.858	4.647
27	996.947	-6.299.109	-5.302.162	29.246.285	556.836	3.841
28	825.406	-5.088.225	-4.262.819	24.983.466	514.208	3.207
29	671.529	-4.712.730	-4.041.201	20.942.265	473.796	2.620
30	520.312	-4.760.873	-4.240.561	16.701.704	431.390	2.051
31	399.222	-3.912.996	-3.513.774	13.187.930	396.253	1.601
32	317.747	-2.721.591	-2.403.844	10.784.086	372.214	1.276
33	221.984	-3.277.080	-3.055.096	7.728.990	341.663	920
34	155.104	-2.342.752	-2.187.648	5.541.341	319.787	659
35	107.465	-1.707.027	-1.599.562	3.941.779	303.791	476
36	68.050	-1.456.040	-1.387.990	2.553.789	289.911	307
37	32.270	-1.350.066	-1.317.796	1.235.993	276.733	164
38	15.815	-631.345	-615.530	620.463	270.578	84
39	6.410	-369.491	-363.081	257.383	266.947	34
40	250	-247.385	-247.135	10.247	264.476	3
41	30	-9.018	-8.988	1.260	264.386	1
42	0	-1.260	-1.260	0	264.373	0

Iz tabele iznad se vidi da po osnovu postojećih udjelničara, Fond će imati veće uplate od isplate u narednih 13 godina. U projekciji nije u obzir uziman prinos Fonda, nego je pretpostavka da će član povlačiti onoliko sredstava iz Fonda koliko je uplatio. Prosječna duracija aktive iznosi 3,24 dok prosječno dospjeće pasive iznosi 13,56 što znači da je fond likvidan. Dodatno smanjenje duracije aktive je moguće kroz prodaju obveznica prije roka dospjeća, kao i razročavanje depozita ukoliko je to potrebno za potrebe likvidnosti.

Rizik usklađenosti

Imovina EPF-a na dan izvještavanja je usklađena sa članom 43. i 44. Zakonom o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima.

Vrsta (oblik) ulaganja	Dozvoljeni %	Ukupno uloženi iznos (KM)	Ostvareni (%)
Dužničke hartije od vrijednosti koje emituje ili za koje garantuje BiH, Centralna banka BiH, Republika Srpska i Federacija BiH.	najviše 80%	19.778.970	74,55%
Dužničke hartije od vrijednosti koje emituju jedinice lokalne samouprave u BiH i Distrikt Brčko	do 30 %, a po jednom emitentu ili više emitenata koji su povezana lica do 10%	593.854	2,24%
Obveznice ili druge dužničke hartije od vrijednosti koje emituju ili za koje garantuju banke iz BiH koje imaju certifikat o članstvu u programu osiguranja depozita.	do 40 %, a po jednom emitentu ili više emitenata koji su povezana lica do 10%	0	0,00%
Hipotekarne obveznice koje emituju banke iz BiH koje imaju certifikat o članstvu u programu osiguranja depozita.		0	0,00%
Obveznice i druge dužničke hartije od vrijednosti koje emituju akcionarska društva sa sjedištem u BiH, osim banaka, a kojima se trguje na najvišem berzanskom tržištu ili najvišem segmentu drugog uređenog javnog tržišta.	do 35 %, a po jednom emitentu ili više emitenata koji su povezana lica do 10%	564.962	2,13%
Akcije koje emituju pravna lica sa sjedištem u BiH, a kojima se trguje na najvišem berzanskom tržištu ili najvišem segmentu drugog uređenog javnog tržišta.	do 35 %, a po jednom emitentu ili više emitenata koji su povezana lica do 10%	320.182	1,21%
Udjeli u otvorenim i akcije u zatvorenim investicionim fondovima registrovanim u BiH, ako ti fondovi pretežno ulažu u hartije od vrijednosti zemalja OECD-a.	do 10 %, a ako fondom upravlja isto društvo za upravljanje do 5 % vrijednosti imovine	1.445.268	5,45%
UKUPNO NEKRETNINE (8.1 do 8.3)		0	0,00%
Zemljište	do 10% , a u jednu nepokretnost do 5%	0	0,00%
Zgrade		0	0,00%
Posebni dijelove zgrada		0	0,00%
Depoziti i depozitne potvrde, kod banaka u BiH koje imaju certifikat o članstvu u programu osiguranja depozita.	do 20% , a kod jedne banke do 10 %	2.650.000	9,99%
Obveznice i druge dužničke hartije od vrijednosti koje emituju države članice Evropske unije, OECD-a i CEFT-e ili centralne banke tih država.	najviše 40% (izvan BiH), a u okviru navedenog ograničenja najviše 30% vrijednosti imovine može se ulagati u hartije od vrijednosti pod. 12), 13) i 14) a po jednom emitentu do 10%	0	0,00%
Obveznice i druge dužničke hartije od vrijednosti koje emituje Evropska centralna banka, Evropska investiciona banka ili Svjetska banka.		0	0,00%
Dužničke hartije od vrijednosti koje imaju rejting koji je preporučljiv za investiranje prema međunarodnim rejting agencijama, koje emituju jedinice lokalne samouprave, preduzeća ili banke iz država članica Evropske unije, OECD-a i CEFT-e, i kojima se trguje na najvišem berzanskom segmentu ili drugom uređenom javnom tržištu u državama članicama Evropske unije, OECD-a i CEFT-e.		0	0,00%
Akcije inostranih preduzeća i banaka koje imaju rejting koji je preporučljiv za investiranje prema međunarodnim rejting agencijama, kojima se trguje na najvišem berzanskom segmentu ili drugom uređenom javnom tržištu u državama članicama Evropske unije, OECD-a i CEFT-e.		0	0,00%
Udjeli i akcije u otvorenim investicionim fondovima registrovanim u državama članicama Evropske unije, OECD-a i CEFT-e.		0	0,00%
UKUPNO (od 11 do 15).		0	0,00%
U K U P N O (10+16).		25.353.235	95,56%

Investicionom politikom je predviđena sljedeća izloženost imovine EPF-a.

KLASA INVESTICIJA	CILJANO UČEŠĆE	MIN	MAX	31.12.2022. izloženost
Dužničke hartije od vrijednosti (dugoročne i kratkoročne)	75%	60%	100%	79%
Vlasničke hartije od vrijednosti i udjeli u investicionim fondovima	10%	0%	30%	7%
Depoziti	12%	0%	20%	10%
Ostalo	3%	0%	10%	4%

Uvidom u tabelu vidimo da je imovina usklađena sa Investicionom politikom fonda.

INVESTICIONE AKTIVNOSTI

U izvještajnom periodu Fond je kupovao obveznice Republike Srpske vrijednosti 8,9 miliona KM, obveznice privrednih društava u iznosu 0,3 miliona KM i udjele u tri otvorena investiciona fonda u iznosu od 1,2 miliona KM. Pregled transakcija Fonda na berzi je dat u tabeli ispod.

Tip	Oznaka klase	Tržišni kod	Simbol hartije	Naziv	Količina	Vrijednost
Kupovina	B-D-Udj	OTC	JP-A-23	OIF WVP Premium	15.516,14	190.000,00
Kupovina	B-D-Udj	OTC	JP-D-032-11	OIF Triglav Globalni dionički fond	5.291,84	500.000,00
Kupovina	B-D-Udj	OTC	JP-O-032-12	OIF Triglav Obveznički	5.375,42	500.000,00
Kupovina	O-D-Obv	BLSE	CRRF-O-H	MKD CREDIS - obveznice 8. emisija	180,00	181.278,00
Kupovina	O-D-Obv	BLSE	MDPF-O-D	MKD PRO FIN - četvrta emisija	1.200,00	120.000,00
Kupovina	O-D-Obv	BLSE	RSBD-O09	REPUBLIKA SRPSKA 3,50% 06/02/24	650,00	660.695,00
Kupovina	O-D-Obv	BLSE	RSBD-O26	REPUBLIKA SRPSKA 2,7% 25/03/27	650,00	629.395,00
Kupovina	O-D-Obv	BLSE	RSBD-O27	REPUBLIKA SRPSKA 3,4% 21/04/27	200,00	199.400,00
Kupovina	O-D-Obv	BLSE	RSBD-O28	REPUBLIKA SRPSKA 3,5% 20/05/29	300,00	298.110,00
Kupovina	O-D-Obv	BLSE	RSBD-O30	REPUBLIKA SRPSKA 4% 22/07/27	650,00	635.700,00
Kupovina	O-D-Obv	BLSE	RSBD-O31	REPUBLIKA SRPSKA 5% 26/08/27	750,00	750.000,00
Kupovina	O-D-Obv	BLSE	RSBD-O32	REPUBLIKA SRPSKA 5% 16/09/29	250,00	250.000,00
Kupovina	O-D-Obv	BLSE	RSBD-O33	REPUBLIKA SRPSKA 5% 14/10/27	700,00	700.000,00
Kupovina	O-D-Obv	BLSE	RSBD-O34	REPUBLIKA SRPSKA 6% 16/12/32	808,00	809.600,00
Kupovina	O-D-Obv	BLSE	RSBD-O35	REPUBLIKA SRPSKA 5% 23/12/27	300,00	293.580,00
Kupovina	O-D-Obv	BLSE	RSDS-O-J	REPUBLIKA SRPSKA-stara devizna štednja 10	171.308,00	166.495,46
Kupovina	O-D-Obv	BLSE	RSRS-O-R	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 16	102.000,00	85.363,60
Kupovina	P-D-Obv	BLSE	RSBD-O05	REPUBLIKA SRPSKA 3,75% 06/09/24	9,00	9.378,00
Kupovina	P-D-Obv	BLSE	RSBD-O20	REPUBLIKA SRPSKA 3,20% 10/06/25	300,00	301.140,00
Kupovina	P-D-Obv	BLSE	RSBD-O25	REPUBLIKA SRPSKA 2,7% 24/03/28	300,00	312.300,00
Kupovina	P-D-Obv	BLSE	RSDS-O-H	REPUBLIKA SRPSKA-stara devizna štednja 8	41.736,00	12.667,52
Kupovina	P-D-Obv	BLSE	RSDS-O-I	REPUBLIKA SRPSKA-stara devizna štednja 9	254.975,00	244.800,17
Kupovina	P-D-Obv	BLSE	RSRS-O-A	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 1	22.416,00	4.129,02
Kupovina	P-D-Obv	BLSE	RSRS-O-B	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 2	660.000,00	131.736,00
Kupovina	P-D-Obv	BLSE	RSRS-O-C	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 3	2.036.066,00	404.367,51
Kupovina	P-D-Obv	BLSE	RSRS-O-C	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 3	2.036.066,00	404.367,51
Kupovina	P-D-Obv	BLSE	RSRS-O-D	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 4	559.689,00	165.433,36
Kupovina	P-D-Obv	BLSE	RSRS-O-E	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 5	121.476,00	47.621,96
Kupovina	P-D-Obv	BLSE	RSRS-O-F	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 6	376.466,00	132.698,60
Kupovina	P-D-Obv	BLSE	RSRS-O-G	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 7	304.370,00	120.264,95
Kupovina	P-D-Obv	BLSE	RSRS-O-H	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 8	40.831,00	19.349,01
Kupovina	P-D-Obv	BLSE	RSRS-O-I	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 9	134.582,00	78.849,03
Kupovina	P-D-Obv	BLSE	RSRS-O-J	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 10	289.000,00	198.504,18
Kupovina	P-D-Obv	BLSE	RSRS-O-K	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 11	335.560,00	258.340,60
Kupovina	P-D-Obv	BLSE	RSRS-O-L	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 12	207.670,00	183.215,18
Kupovina	P-D-Obv	BLSE	RSRS-O-M	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 13	106.428,00	102.937,17
Kupovina	P-D-Obv	BLSE	RSRS-O-N	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 14	106.948,00	101.658,69
Kupovina	P-D-Obv	BLSE	RSRS-O-P	REPUBLIKA SRPSKA-izmirenje ratne štete 15	200.647,00	189.232,51
						10.392.608,03

Fond u izvještajnom periodu nije prodavao hov iz svog portfelja.

Operativni i rizik eksternalizacije

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Fonda i Društva zbog propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih internih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim sistemom, kao i usljed nepredvidivih eksternih događaja.

Rizik eksternalizacije nastaje kada Društvo ugovorno povjerava drugoj strani obavljanje određenih aktivnosti koje bi inače samo obavljalo, te se kao takav i ne kvantifikuje zasebno, već se sagledava njegov uticaj kroz ostale rizike (operativni, strateški, reputacioni, pravni, itd.) koji bi mogli imati štetni učinak na finansijski rezultat, kontinuitet poslovanja ili ugled Društva i Fonda.

Operativnim rizikom se upravlja donošenjem i poštovanjem internih akata, pravila i procedura u Društvu kako bi se greške, propusti, zloupotrebe zaposlenih i drugih lica svele na što manju mjeru. U registar rizika nije upisan posebni operativni rizik koji se desio ili bi se mogao desiti.

Društvo nije eksternalizovalo aktivnosti koje su od suštinske važnosti za poslovanje Fonda i Društva, te, u skladu sa tim, smatramo da izloženost poslovanja Društva i Fonda ovom riziku nije značajna.

Strateški rizik

Strateški rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Fonda usljed loših poslovnih odluka, neodgovarajućeg sprovođenja tih odluka ili nedostatka sagledavanja promjena u finansijskom sistemu, odnosno nepostojanja dugoročne razvojne komponente u upravljačkom i rukovodećem timu Društva.

Pravilnikom o upravljanju rizicima je predviđeno da će se upravljanje strateškim rizicima odvijati kroz donošenje ključnih odluka na najvišem upravljačkom nivou u okviru procesa strateškog planiranja, praćenja i evaluacije provođenja usvojenih planova.

Pravni i regulatorni rizik

Pravni i regulatorni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Fonda zbog propuštanja usklađivanja poslovanja sa zakonom i drugim propisima kojima se uređuje poslovanje Fonda, te internim aktima Društva, kao i zbog promjena u zakonima i propisima koji mogu materijalno uticati na poslovanje Društva i Fonda.

Pravilnikom o upravljanju rizicima je predviđeno da će se pravnim i regulatornim rizikom upravljati na način da zaposleni pravnik i Izvršni odbor u Društvu prate usklađenost poslovanja sa regulativom. Izvršni odbor i pravnik u Društvu će proaktivno djelovati prema nadležnim instucijama u smislu predlaganja izmjena (pod)zakonske regulative.

Takođe, interna revizija će se zaduživati za kontrolu usklađenosti poslovanja sa internom i eksternom regulativom, kroz godišnje planove interne revizije i posebne revizije po nalogu.

Reputacioni rizik

Reputacioni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Fonda zbog gubitka povjerenja u integritet Fonda, do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mišljenja o poslovnim praksama Fonda ili aktivnostima članova organa Društva, bez obzira da li postoji ili ne postoji osnov za takvo javno mišljenje.

Pravilnikom o upravljanju rizicima je predviđeno da će se reputacijski rizik minimizirati redovnim istupima u javnosti radi pozitivne prezentacije i odbrane stavova, te bjelodanjivanjem informacija o poslovanju Fonda, čime se postiže transparentnost na više načina.

DRUŠTVO ZA UPRAVLJANJE

OSNIVANJE I DJELATNOST

Društvo koje upravlja Fondom je Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka. Sjedište Društva je u Banjoj Luci, ul. Kralja Petra I Karađorđevića 109/III. Matični broj Društva je 11157319, a JIB je 4404186440003. Osnivačka sjednica skupštine Društva je održana 06. aprila 2017. godine, na kojoj je zaključen Ugovor o osnivanju Društva. Društvo je osnovano u formi zatvorenog akcionarskog društva od strane dva osnivača: Skupne pokojninske družbe d.d. Ljubljana (koja je poslije promijenila naziv u Triglav pokojninska družba d.d. Ljubljana) i Penzijskog rezervnog fonda Republike Srpske a.d. Banja Luka. U trenutku osnivanja, osnovni kapital Društva iznosio je 2.948.000 KM i podijeljen je na 2.948.000 običnih akcija klase „A“ koje glase na ime. Nominalna pojedinačna vrijednost jedne akcije iznosi 1 KM.

Ugovorom o osnivanju Društva, oznaka spisa – OPU 434/17, od 6. aprila 2017. godine, članom 34. definisano je da osnivači Društva imaju namjeru da nakon upisa realizuju povećanje osnovnog kapitala Društva drugom emisijom običnih akcija, ukupne vrijednosti emisije 1.452.000 KM, unaprijed poznatim investitorima: Evropskoj banci za obnovu i razvoj i Fondu za razvoj preduzeće (kojim upravlja Evropska banka za obnovu i razvoj). Ovo je i ostvareno nakon vanredne skupštine akcionara održane 22. juna 2017. godine.

Agencija za osiguranje Republike Srpske je dana 30.05.2017. godine Društvu izdala dozvolu za rad - obavljanje djelatnosti organizovanja i upravljanja dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima Rješenjem broj: 4.05-559-1/17.

Društvo je upisano u sudski registar Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci dana 09.06.2017. godine pod brojem: 057-0-Reg-17-001064.

Osnovna djelatnost Društva je organizovanje i upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima, šifra djelatnosti je 66.30 - upravljanje fondovima.

Društvo je upisano u Registar emitenata kod Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske pod brojem: 09-904-51/17 od 20.06.2017. godine. Akcije Društva registrovane su kod Centralnog registra HOV a.d. Banja Luka pod brojem: 01-8248/17 od 27.06.2017. godine, oznaka hartije: DEPD-R-A, ISIN kod BA100DEPDRA9, CFI kod ESVUFR.

Visina osnovnog kapitala Društva je 4.400.000,00 KM.

Na dan 31.12.2022. godine, Društvo je imalo šest zaposlenih radnika sa punim radnim vremenom i jednog radnika na dopunskom radu (internog revizora).

ORGANI DRUŠTVA

SKUPŠTINA AKCIONARA

Skupštinu akcionara Društva čine akcionari:

1. TRIGLAV POKOJNINSKA DRUŽBA D.D. LJUBLJANA, sa sjedištem Dunajska cesta 22, Ljubljana, Republika Slovenija, sa vlasničkim učešćem od 34% u osnovnom kapitalu Društva;
2. PENZIJSKI REZERVNI FOND REPUBLIKE SRPSKE A.D. BANJA LUKA, sa sjedištem u ulici Bana Milosavljevića broj 8, Banja Luka, sa vlasničkim učešćem od 33% u osnovnom kapitalu Društva,
3. EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ, međunarodna organizacija osnovana sporazumom; čije sjedište je u 5 Bank Street, London E14 4BG, United Kingdom, UNITED KINGDOM⁶ („EBRD“), sa vlasničkim učešćem od 16,50% u osnovnom kapitalu Društva i
4. FOND ZA RAZVOJ PREDUZEĆA, SICAV-SIF u formi société anonyme, osnovan u skladu sa zakonima Velikog Vojvodstva Luksemburga („ENEF“), sa vlasničkim učešćem od 16,50% u osnovnom kapitalu Društva.

Skupština akcionara je u 2022. godini održala jednu sjednicu, 7. redovnu, dana 30.05.2022. godine, na kojoj su usvojeni svi izvještaji i odluke iz djelokruga Skupštine akcionara, a koji se odnose na poslovanje Društva i Fonda u toku 2021. godine. Takođe, donesena je i odluka o razrješenju i imenovanju članova Upravnog odbora Društva, te utvrđivanju naknade za rad u Upravnom odboru, kao i odluka o utvrđivanju naknade za rad internog revizora (shodno datoj preporuci zajedničke revizije TPD-a i Društva).

⁶ Akcionar je promijenio sjedište, te je Društvo sprovedo ovu promjenu i u sudskom registru dana 28.12.2022. godine, kao i sve ostale promjene u nadležnim registrima

UPRAVNI ODBOR DRUŠTVA

Upravni odbor Društva nadležan je za odlučivanje o pitanjima koja se odnose na:

- upravljanje razvojem Društva i strategijom i nadziranjem Izvršnog odbora i administracije Društva,
- utvrđivanje ili odobravanje poslovnog plana Društva,
- usvajanje kvartalnih i šestomjesečnih finansijskih izvještaja Društva i Fonda.
- sazivanje sjednice Skupštine akcionara i utvrđivanje prijedloga dnevnog reda,
- davanje i opozivanje prokure,
- utvrđivanje prijedloga odluka Skupštine akcionara i kontrolu njihovog sprovođenja,
- donošenje odluka o drugim pitanjima u skladu sa zakonom, osnivačkim aktom ili Statutom Društva.

Članovi Upravnog odbora

Aljoša Uršić - Predsjednik Upravnog odbora

Miloš Grujić – zamjenik predsjednika Upravnog odbora

Tamir Mostarac - član Upravnog odbora

U toku 2022. godine, Upravni odbor Društva je održao sedam sjednica na kojima je usvajao akta koja su se, prije svega, odnosila na redovno izvještavanje o poslovanju Društva i Fonda, usvajanje akata neophodnih za saradnju i ispunjavanje zakonskih obaveza prema regulatornim ogranima, kao i na dalje uspostavljanje poslovnih procesa i normativnog okvira u Društvu i Fondu. Sjednice su uglavnom održavane putem elektronskih sredstava komunikacije i izjašnjavanjem putem elektronske pošte. Dana 30.05.2022. godine, Skupština Društva je donijela odluku o razrješenju i imenovanju članova Upravnog odbora Društva, te utvrđivanju naknade za rad u Upravnom odboru. Imenovani su dosadašnji članovi Upravnog odbora, na čije je imenovanje Agencija za osiguranje Republike Srpske dala pojedinačne saglasnosti. Takođe, vodeći se dobrom korporativnom praksom, članovima Upravnog odbora koji nemaju unutrašnja ograničenja se utvrdila naknada za rad, u iznosu od 200,00 evra mjesečno.

IZVRŠNI ODBOR DRUŠTVA

- organizuje i vodi poslove i odgovoran je za donošenje i izvršavanje svih odluka iz svoje nadležnosti,
- zastupa Društvo i vodi poslovanje Društva u skladu sa zakonom i osnivačkim aktom,
- stara se i odgovara za zakonitost rada Društva,
- zaključuje ugovore u ime Društva,
- predlaže poslovnu politiku,
- kvartalno izvještava Upravni odbor o svom radu,
- odlučuje o prijemu radnika i prestanku radnog odnosa u skladu sa opštim aktom Društva i zakonom, i
- obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i opštim aktima Društva.

Članovi Izvršnog odbora

Gordana Drobniak, član izvršnog odbora - direktor

Zdravko Zečević, član izvršnog odbora - izvršni direktor

U toku 2022. godine, Izvršni odbor Društva je održao 27 sjednica na kojima je donosio odluke vezane za poslovanje, održavanje poslovnih procesa i normativnog okvira u Društvu, kao i ostale odluke u skladu sa svojom nadležnošću.

INTERNI REVIZOR

Djelokrug rada Internog revizora, ne ograničavajući se na navedeno, kao minimum obuhvata:

- planiranje poslova revizije, identifikovanje i procjenu prirode i nivoa rizika u vezi sa materijalno značajnim rizicima,
- procjenu adekvatnost i efikasnosti sistema finansijskog upravljanja i kontrole u odnosu na:
 - o identifikovanje, procjenu i upravljanje rizikom,
 - o usaglašenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, uputstvima za rad, internim aktima i ugovorima,
 - o tačnost, pouzdanost i potpunost finansijskih i drugih poslovnih informacija,
 - o efikasnost, efektivnosti i ekonomičnost poslovanja,
 - o zaštitu sredstava i informacija,
 - o izvršavanje zadataka i postizanje ciljeva, i
- davanje preporuka Upravnom i Izvršnom odboru za poboljšanje sistema, procesa i aktivnosti.

Interna revizija je obavljena na osnovu Pravilnika o radu interne revizije koji je donesen od strane osnivačke Skupštine Društva i na osnovu strateškog trogodišnjeg i godišnjeg Plana rada interne revizije za 2022. godinu.

U 2022. godini, na osnovu godišnjeg Plana rada za 2022. godinu, izvršene su sljedeće revizije:

- Revizija aktivnosti marketing sektora;
- Revizija uskladjenosti poslovanja sa internim aktima Društva;
- Revizija eksternog izvještavanja,
- Ažuriranje registra rizika,
- Revizije provođenja preporuka (follow up);
- Kvartalno izvještavanje o rizicima Fonda;
- Statutarno izvještavanje organa Društva u vezi sa godišnjim izvještajima.

Svi izvještaji Internog revizora su razmatrani i usvojeni od strane Izvršnog odbora Društva, te su usvajane i sve njegove preporuke.

ORGANIZACIONA STRUKTURA

U skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova, na dan 31.12.2022. godine Društvo je imalo 6 zaposlenih na puno radno vrijeme, dok je interni revizor angažovan kroz ugovor o dopunskom radu na ¼ radnog vremena. Društvo je, od samog početka svojih aktivnosti, opredeljeno da, kao poslodavac, u potpunosti poštuje i primjenjuje sve pozitivne zakonske propise koji definišu oblast zapošljavanja. Svi zaposleni su u radnom odnosu na neodređeno vrijeme i ostvaruju sva zakonska prava.

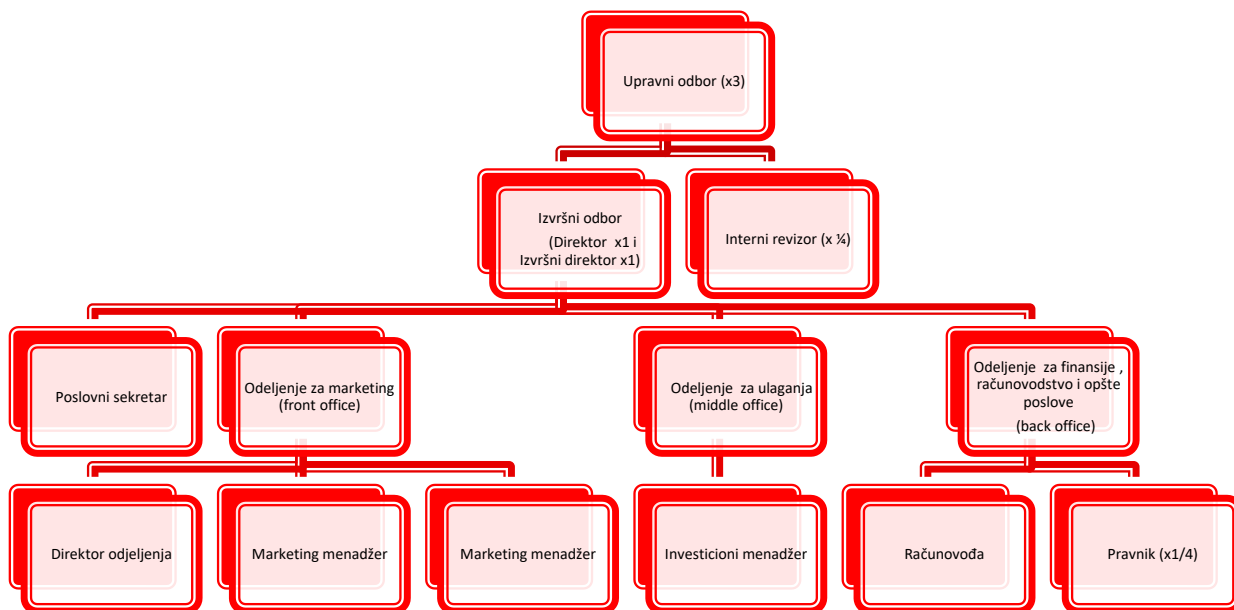
Od početka godine, izvršene su aktivnosti i predaja zahteva Zavodu za zapošljavanje sa sufinansiranje zapošljavanja pripravnika, po programu i javnom pozivu Zavoda za zapošljavanje za 2022. godinu (kako bi se iskoristila subvencija - plaćanje minimalne neto plate pripravnika u periodu od 12 meseci). Društvo nije uspjelo u svom zahtjevu, te je, imajući u vidu potrebu kadrovskog ojačanja, krajem maja potpisalo ugovor o radu sa pripravnikom. Pripravnik je u toku oktobra 2022. godine položio ispit za investicionog menadžera, te je u skladu s tim, od novembra 2022. godine primljena na radno mesto Investicioni menadžer. Pribavljene su sve potrebne dozvole od Agencije za osiguranje Republike Srpske.

Izvršni odbor je donio novi Pravilnik o radu Društva. Na osnovu istog, kao i na osnovu donesenog Pravilnika o sadržaju pismenog obračuna plate i obrazcu platne liste od strane nadležnog ministarstva, potpisani su novi ugovori o radu sa postojećim izvršiocima, bez umanjenja dosad stečenih prava, već njihovog pojedinačnog isticanja.

U trećem kvartalu, na prijedlog Izvršnog odbora je potpisan i ovjeren kod nadležnog organa sporazum o prestanku radnog odnosa sa jednim izvršiocom iz Odjeljenja za marketing (Miloš Srdić), koji je stupio na snagu 16.08.2022. godine, tako da je jedno radno mjesto u tom odjeljenju upražnjeno. Procjena Izvršnog odbora je da popunjavanje ovog radnog mjesta nije urgentno i da je trenutni broj izvršilaca optimalan. U narednom periodu, cijeneći okolnosti, postupiće se u jednom od dva pravca: zapošljavanje pripravnika na tom radnom mjestu, ili ukidanje tog radnog mjesta kroz izmjenu akta.

Društvo je organizovano na sljedeći način:

- *Upravni odbor Društva*, koga čini tri člana, predstavnika akcionara Društva;
- *Izvršni odbor Društva*, koga čini direktor i izvršni direktor;
- *Interni revizor*, koji je nezavisan u svom radu;
- *Odeljenje za marketing-front office*;
- *Odeljenje za ulaganja-middle office*;
- *Odeljenje za finansije, računovodstvo i opšte poslove-back office*.

ETIČKI KODEKS

U svom poslovanju, veliku pažnju posvećujemo poštovanju etičkih normi i kodeksa u cilju stvaranja i održavanja povjerenja u rad Društva, kao i promociji društveno odgovornog ponašanja.

Prihvatanjem Etičkog kodeksa, zaposleni postavljaju standard dobre prakse koga se pridržavaju kao minimuma u svom radu. Na osnovu Etičkog kodeksa nastojimo upravljati rizikom kontinuirane primjerenosti i prikladnosti, kao i rizikom sukoba interesa.

U svakodnevnom radu vodimo računa o sukobu interesa, kako bismo naše odluke donosili objektivno i nezavisno. Zaposleni u Društvu, ukoliko žele da kupuju ili prodaju hartije od vrijednosti, svoje aktivnosti moraju prethodno najaviti, a postoje i ograničenja za obavljanje transakcija, ukoliko Fond kupuje ili prodaje određene finansijske instrumente.

Standarde profesionalnog ponašanja kojima dajemo prioritet su:

Profesionalnost - Podrazumijeva obavljanje poslova na profesionalan način, poštujući načelo dobre prakse, uz stalno unapređenje profesionalnog znanja, obrazovanja i međusobnu razmjenu znanja i iskustava između zaposlenih i ostalih učesnika na tržištu kapitala.

Integritet tržišta kapitala – Zaposleni koji posjeduju informaciju koja još nije objavljena (povlašćena informacija), a koja može uticati na vrijednost finansijskog instrumenta, ne smiju djelovati ili navesti druge da djeluju na bazi te informacije.

Obaveze prema članovima Fonda - Zaposleni imaju obavezu da se ponašaju lojalno prema Društvu i sredstvima Fonda i u svom postupanju moraju ispoljiti razumnu brigu i oprezno prosuđivanje. Zaposleni moraju da deluju u korist Društva, Fonda i članova Fonda, čije interese moraju staviti iznad svojih interesa.

Obaveze prema Društvu - Zaposleni se u svom djelovanju moraju ponašati u korist Društva i Fonda, ne smiju uskratiti raspolaganje znanjima i sposobnostima koje posjeduju, ne smiju odati povjerljive informacije ili na drugu način nauditi poslovanju Društva i Fonda.

Investiciona analiza i investicione odluke - Prilikom sprovođenja investicione analize i donošenja investicionih odluka, zaposleni moraju da pokažu sistematičnost, nezavisnost i marljivost.

Zaposleni moraju imati razumnu i provjerenu osnovu za djelovanje koja je podržana adekvatnim istraživanjem za bilo koju analizu i investicionu odluku.

Sukob interesa - U slučaju kada zaposleni i imaju lični interes, koji je takav da utiče ili može da utiče na nepristrasno i objektivno vršenje poslova, onda postoji sukob interesa. Zaposleni ne smiju dozvoliti da njegov lični interes utiče na zakonito, objektivno i nepristrasno vršenje poslova.

Prijavljivanje neetičkih zahtjeva - Zaposleni koji smatraju da se od njih zahtjeva da postupaju na način koji je neprimjeren, neetički ili na drugi način nije u skladu sa Etičkim kodeksom, prijavice takav zahtjev Izvršnom odboru.

Zaposleni je dužan da neposredno pretpostavljenom prijavi kršenje pravila i principa Etičkog kodeksa od strane drugih zaposlenih.

DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE I ULAGANJE

Društvo je posvećeno okolišnoj i društvenoj održivosti kroz stalnu usaglašenost sa nacionalnim ekološkim i socijalnim zakonodavstvom koji uključuje poštovanje ljudskih resursa i propisa o zdravlju i zaštiti na radu; kroz usaglašenost sa zahtevima Okolišne i društvene politike EBRD-a (2019)⁷ posebno provedbenim Zahtjevima: PZ 2 – Radna snaga i uvjeti rada, PZ 4 – Zdravlje i zaštita na radu i PZ 9 – Finansijski posrednici i obezbeđivanjem izgradnje investicionog portfolia Fonda poštujući:

1. Procedure za upravljanje ekološkim i društvenim rizicima kod aktivnog investiranja kapitala (Environmental and Social Procedures for Active Equity Investment⁸),

2. Procedure za upravljanje ekološkim i društvenim rizicima kod pasivnog investiranja kapitala (Environmental and Social Procedures for Passive Equity Investment⁹).

U okviru projekta osnivanja i poslovanja, definisan je Plan za zaštitu životne sredine i socijalna pitanja (Environmental and social management plan - ESAP) koji uzima u obzir rezultate procjene životne sredine i društvene procjene, kao i rezultate konsultacija sa EBRD-om. Akcioni plan (ESAP) sadrži mjere ublažavanja i poboljšanja učinka, kao i aktivnosti koje se tiču utvrđenih društvenih i pitanja vezanih za zaštitu životne sredine. Sve transakcije Društva i Fonda se vrše u skladu sa Eliminacionom listom okolišnih i socijalnih pitanja EBRD-a¹⁰. Za svaku transakciju se determiniše nivo rizika zaštite životne sredine i socijalnog rizika (visok/srednji/nizak) i definiše da li su potrebe dalje aktivnosti.

Društvo nema direktna ulaganja u zaštitu životne sredine. Ulaganja u životnu sredinu sprovode se plaćanjem odgovarajućih taksi regulisanih pozitivnim zakonskim propisima.

Društvo je nastavilo sa društveno-odgovornim ponašanjem i u 2022. godini. Podijeljeni su prigodni pokloni institucijama iz oblasti osnovnog i srednjeg obrazovanja, kao i kulture (unutar Penzijskog plana Vlade Republike Srpske) sa najvećim prosječnim uplatama, posmatrano na kraju 2021. godine. Sa Društvom ekonomista SWOT, uz podršku Agencije za osiguranje Republike Srpske i IRB Republike Srpske, Društvo je uzelo učešće u projektu »Finansijska pismenost« u sklopu kojeg je promovisana penzijska štednja i EPF. Takođe, donijeta je odluka o donaciji i učešću na 13. donatorskoj večeri "S ljubavlju hrabrim srcima", koja je posvećena nabavci transportnih inkubatora za porodilišta u Republici Srpskoj, te se, u cilju promocije EPF-a, učestvovalo i u nabavci majica za Devete sportsko – rekreativne susrete Sindikata uprave Republike Srpske.

POSLOVANJE DRUŠTVA

PRINOSNI, FINANSIJSKI I IMOVINSKI POLOŽAJ DRUŠTVA

Prinosni položaj Društva

Rentabilnost Društva se može posmatrati sa dva aspekta:

- rentabilnost ukupne imovine (sredstava) i
- rentabilnost sopstvenog kapitala.

Stopa prinosa na angažovanu imovinu u 2022. godini je iznosila -4,44 %, a stopa povrata na sopstveni kapital iznosi -4,57%.

Pozicija	2022. godina	2021. godina	2020. godina
Sveobuhvatna dobit u KM	-117.025	51.294	-458.395
Prosječna ukupna imovina u KM	2.635.456	2.679.184	2.848.478
Stopa prinosa na ukupnu imovinu ROA	-4,44%	1,91%	-16,09%
Prosječan sopstveni kapital u KM	2.559.592	2.592.422	2.795.971
Stopa prinosa na sopstveni kapital ROE	-4,57%	1,98%	-16,39%

⁷ <http://www.ebrd.com/news/publications/policies/environmental-and-social-policy-esp.html>

⁸ <http://www.ebrd.com/who-we-are/our-values/environmental-emanual-risk.html>.

⁹ <http://www.ebrd.com/who-we-are/our-values/environmental-emanual-risk.html>.

¹⁰ Eliminaciona lista okolišnih i socijalnih pitanja EBRD-a je Dodatak 1. Okolišne i društvene politike EBRD-a (2019) (E&S Exclusion list is Appendix 1 to the EBRD's Environmental and Social Policy 2019: <http://www.ebrd.com/environmental-and-social-policy.html>)

Finansijski položaj Društva

Koeficijenti likvidnosti i stabilnosti Društva su povoljni. Koeficijent finansijske stabilnosti Društva je značajno manji od jedan, što pokazuje da je dugotrajna imovina finansirana iz dugoročnih izvora i da ne postoji opasnost od insolventnosti Društva.

Likvidnost Društva

Društvo stalno raspolaže dovoljnim iznosom likvidnih sredstava radi izmirenja obaveza iz poslovanja, metodom stalnog praćenja priliva i odliva sredstava. U 2022. godini došlo je do poboljšanja koeficijenta likvidnosti i finansijske stabilnosti

R.br.	Pozicija	2022. godina	2021. godina
1.	Gotovina u KM	87.384	59.979
2.	Kratkoročna potraživanja u KM	61.882	45.079
3.	Gotovina i kratkoročna potraživanja (1+2) u KM	149.266	105.058
4.	Kratkoročne obaveze u KM	57.966	102.461
5.	Koeficijent likvidnosti (3/4)	2,58	1,03
6.	Neto obrtni fond (3-4) u KM	91.300	2.597
7.	Stalna imovina//Dugoročno vezana imovina u KM	2.389.470	2.243.469
8.	Trajni i dugoročni kapital u KM	2.501.115	2.618.069
9.	Dugoročne obaveze	-	11.012
10.	Dugoročna rezervisanja	960	843
11.	Trajni i dugoročni kapital (8 do 10) u KM	2.502.075	2.629.924
12.	Koeficijent finansijske stabilnosti (7/11)	0,95	0,85

Zaduženost

Na kraju 2022. godine, učešće kapitala u ukupnoj pasivi učestvuje sa 98,07%. Podaci pokazuju da se Društvo, u posmatranom periodu, dominantno finansiralo iz vlastitih izvora.

Pasivu Društva čini sopstveni kapital od 2.501.115 KM i kratkoročne obaveze od 48.307 KM. Društvo nema dugoročnih obaveza izuzev dugoročnih rezervisanja po osnovu primjene MSFI 9 u iznosu od 960 KM. Obaveze se odnose na obaveze za bruto zarade, otpemnine i ostale tekuće obaveze iz poslovanja.

Pozicija	2022. godina		2021. godina	
	Iznos u KM	učešće	Iznos u KM	učešće
Kapital	2.501.115	97,70%	2.618.069	97,31%
Obaveze i rezervisanja	58.926	2,30%	102.461	2,69%
Pasiva	2.560.041	100,00%	2.720.530	100,00%

Solventnost

Solventnost Društva se ogleda u sposobnosti Društva da izmiruje svoje obaveze u dužem roku. U svom poslovanju, Društvo ne koristi pozajmljene izvore finansiranja, već posluje isključivo sopstvenim sredstvima, što mu obezbeđuje dugoročnu finansijsku sigurnost i sposobnost da u roku izmiruje sve obaveze.

U 2022. godini, koeficijent solventnosti iznosi 43,45. Sudeći po visini koeficijenta solventnosti, Društvo je izuzetno solventno.

r.br.	Pozicija	2022. godina	2021. godina
1.	Imovina u KM	2.560.041	2.720.530
2.	Dugovi u KM	58.926	102.461
3.	Koeficijent solventnosti (1/2)	43,45	26,55

Imovinski položaj Društva

U stalnoj imovini najveće učešće imaju ulaganje u dugoročne obveznice emitenta Republika Srpska. Vrijednost opreme se, prije svega, odnosi na ulaganja u računarsku i serversku opremu i poslovne automobile Društva (54.271 KM), dok se preostali

dio stalne imovine, izuzev finansijskih plasmana koja se vode po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha plasmana i depozita, odnosi na nematerijalna ulaganja u licence (3.190 KM). U 2021. godinu, prvi put je primenjen MSFI 16, te je, stoga, na osnovu ugovora o zakupu poslovnih prostorija koje Društvo koristi, dok u 2022. godini zbog isticanja ugovora o najmu koji se plaća unapred za pola godine. U stalnoj imovini dominantno učešće takođe imaju ulaganja po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (u Triglav skladi 864.150KM) i depoziti kod poslovnih banaka u Republici Srpskoj (350.000 KM) dok su obrtnoj imovini dominantni potraživanja i gotovina i gotovinski ekvivalenti (170.571 KM).

Pozicija	2022. godina		2021. godina	
	Iznos u KM	Iznos u KM	Iznos u KM	učešće
Stalna imovina	2.389.470	93,34%	2.243.469	82,46%
Obrtna imovina	170.571	6,66%	477.061	17,54%
Ukupno imovina	2.560.041	100,00%	2.720.530	100,00%

RIZICI

Rizici u poslovanju Društva predstavljaju vjerovatnoću nastanka negativnih efekata na poslovni i finansijski položaj Društva. Rizik nikada nije moguće u potpunosti izbjeći, ali ga je moguće svesti na najmanju moguću mjeru. Efikasna kontrola rizika iz poslovanja obavlja se kroz planiranje, organizaciju, koordinaciju, implementaciju i nadzor poslova Društva. Lica zadužena za upravljanje rizicima imaju zadatak kontrole rizika i utvrđivanje procedura za kontrolu rizika, u skladu sa pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom.

Kao minimum, izvršice se identifikovanje i procjena sljedećih vrsta rizika: investicioni/tržišni rizik, rizik koncentracije, kreditni rizik, rizik likvidnosti, rizik usklađenosti aktive i obaveza, operativni i rizik eksternalizacije, strateški rizik, pravni i regulatorni rizik, reputacioni rizik.

Prema potrebi, lista rizika koja će biti predmet procjene može se proširiti od strane regulatora, Upravnog odbora i Izvršnog odbora. Identifikovani rizici koji će procjenjivati biće upisani u Registar rizika. Upravljanje rizicima je u nadležnosti Upravnog odbora, Izvršnog odbora i internog revizora, u skladu sa nadležnostima i ovlaštenjima.

Tržišni rizik

Rizik od promjene kursa stranih valuta

Društvo nije značajno izloženo riziku od promjene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, jer obavlja svoje poslovne transakcije u lokalnoj valuti (konvertibilna marka - KM) koja je fiksno vezana za EURO.

Rizik od promjene kamatnih stopa

Društvo je izloženo rizicima koji, kroz efekte promjene visine tržišnih kamatnih stopa, djeluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine.

S obzirom da Društvo ima kamatonosnu imovinu, prihodi Društva su u određenoj mjeri zavisni od promjene tržišnih kamatnih stopa. Imovina Društva je investirana u dužničke hartije od vrijednosti (obveznice Republike Srpske) i depozite banaka sa rokom dospjeća do 13 mjeseci.

Društvo vrši analizu izloženosti riziku od promjene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi, uzimajući u obzir da se rokovi dospjeća oročenih depozita podudaraju sa procjenom roka u kojem navedena sredstva neće biti korišćena za kupovinu hartija od vrijednosti, kao i alternativne izvore finansiranja i refinansiranja.

Rizik od promjene cijena kapitala

Društvo nije izloženo značajnom riziku promjena cijena svojih usluga, s obzirom da rukovodstvo Društva nema saznanja o eventualnim značajnim promjenama cijena usluga koje bi bile odobrene od strane regulatornog organa, Agencije za osiguranje Republike Srpske.

Rizik ulaganja u Triglav skladi

Pod-fondovi u portfelju su prošle godine imali sledeće promjene vrijednosti: Triglav Renta (-14,70 %), Triglav Obveznički (-16,73 %) i TriglavHigh Yield (-9,92 %). Negativna profitabilnost cijelog portfelja u toku 2022. je rezultirala značajnim gubitkom za Društvo, zbog kretanja na globalnim finansijskim tržištima zbog rata u Ukrajni i globalno rastuće inflacije.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja vjerovatnoću nemogućnosti brze prodaje finansijske imovine Društva po cijeni koja je približno jednaka fer vrijednosti te imovine.

Upravljanje likvidnošću je centralizovano na nivou Društva. Društvo svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji mu obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze.

Društvo raspolaže dovoljnim iznosom visoko likvidnih sredstava (gotovina i gotovinski ekvivalenti) koji omogućava da svoje obaveze izmiruje u roku dospeljeća.

Društvo ne koristi finansijske derivative.

Kreditni rizik

Kreditni rizik nastaje kod gotovine i gotovinskih ekvivalenata, potraživanja od pravnih lica i preuzetih obaveza, i odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obaveze prema Društvu, što će rezultirati finansijskim gubitkom Društva. Društvo nije značajnije izloženo kreditnom riziku, s obzirom da na dan 31.12.2022. godine potraživanja Društva iznose 61.881 KM, od čega se 95% odnosi na potraživanja od Fonda.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju odnosi se na javne obveznice Republike Srpske, emitovane 25. emisijom javnom ponudom. Nabavna vrijednost kupljenih obveznica je 1.000.000 KM, odnosno 1.000 obveznica nominalne vrijednosti 1.000 KM, dok je fer vrijednost na 31.12.2022. godine iznosila 1.108.200 KM. Datum dospeljeća obveznica je 04.08.2027. godine, kamatna stopa je fiksna, 4% na godišnjem nivou.

Depoziti se odnose na depozit kod MF banke a.d. Banja Luka, oročen na 13 mjeseci i kamatnom stopom 0,90% fiksno.

Upravljanje obavezama prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima na dan 31.12.2022. godine iskazane su u iznosu od 7.531 KM. Dobavljači ne zaračunavaju zateznu kamatu na dospjele obaveze, pri čemu Društvo dospjele obaveze prema dobavljačima, saglasno politici upravljanja finansijskim rizicima, izmiruje u ugovorenom roku.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Rukovodstvo Društva smatra da knjigovodstvena vrijednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza priznatih u priloženim finansijskim izvještajima aproksimira njihovoj fer vrijednosti.

OSTALE INFORMACIJE

- Ne postoje značajniji događaji nakon datuma sastavljanja finansijskih izvještaja.
- U toku 2022. godine, Društvo nije imalo aktivnosti u vezi sa istraživanjem i razvojem.
- U toku 2022. godine, Društvo nije vršilo otkup vlastitih akcija.
- Društvo nema poslovnih jedinica kao posebnih poslovnih segmenata, niti u budućnosti planira njihovo osnivanje.
- Društvo nema finansijskih obaveza.
- Procjena očekivanog budućeg razvoja Društva: u budućnosti, Društvo će nastaviti da upravlja imovinom Fonda u skladu sa zakonom, prospektom i investicionom politikom sa pažnjom dobrog privrednika u cilju očuvanja i povećanja vrijednosti imovine Fonda, kao i povećanja broj članova Fonda.

PRILOG 1:

SKRAĆENI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI DRUŠTVA, SA MIŠLJENJEM NEZAVISNOG REVIZORA

PRILOG 2:

SKRAĆENI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI FONDA, SA MIŠLJENJEM NEZAVISNOG REVIZORA